

KARYS

Kaina 30 ct.

Nr. 12

Laiškas iš gimtinės.

Mūsų skaitytojų balsai.

Labai dėkoju už taip gražų žurnalą „Kari“. Vos tik antri metai, kai pradėjau jį skaityti, bet dabar taip pamėgau, jog su pasiūlymu jo laukiu kas savaitė.

Juozas Vebras.

Panevėžys.

Kai tik gaunu naują „Kario“ nr., tai suprantamus vaikams paveikslus parodau klasėj, atitinkamai juos paaiškindamas. Pav., „Kario“ 4 nr. viršelio paveikslą rodydamas (kareivis su dujokauke), paliečiau ir nuodingąsias dujas, šiek tiek paaiškindamas apie jas. Apie Vytautą Didįjį, net visą straipsnelį perskaičiau. Prie kariuomenės drausmės supratimo nurodžiau reikalą iš mažens pratintis prie bet kurios drausmės.

St. Jazgevičius.

Paviškiai.

Širdingai dėkoju už „Kari“, kuris suteikia man malonių pasiskaitymų. Turėdamas „Kari“ nenuobodžiauju. Mano draugai taip pat domisi „Kariu“ ir laukia jo pareinant, tartum geriausio svečio. Aš skaitau, o jau klausytis yra kam. Kai tik perskaičiau „Kari“, tai tuojau jį išleidžiu į vaišes iš vienu namų į kitus. Grįžta tik tada, kai jau gaunamas kitas numeris.

Vienas senelis J. Burba, tarnavęs 12 metų rusų laivynė (Juodosiose jūrose), sako, kai tik gausiu darbo, tai tuojau pat užsisakysiu „Kari“. Be to, sako, nors jau esu 70 metų amžiaus, bet stengiuos šį tą parašyti iš jūrų gyvenimo. Jeigu mūsų jūrininkai jo paprašytų, tai žada padaryti mažą laivelį su 24 būrėmis, kaip pavyzdį, kuriuo būtų galima plaukti ir prieš didžiausią vėją. J. Burba yra dailidė, bet darbo nedaug gauna dėl savo senyvo amžiaus, nors savo darbą atlieka ir geriau, negu kiti. Todėl yra neturtingas.

Ats. vyr. pusk. J. Ambrozaitis.

Jurbarkas.

Tik Jūsų leidžiamas laikraštis man pridavė kuriamosios energijos ir jėgų. Didelė jo simpatija, patraukė ir sudomino mane, eilinį mokytoją. Tik „Kario“ pažadintas aš pradėjau rašyti jam straipsnių.

Alf. Adomaitis.

Stankūnai.

Esu Lietuvos Universiteto studentė, Humanitarinio fakulteto. Skaitydama Jūsų gražiai redaguojamą „Kari“, labai esu sujaudinta jo kilniu tikslu, būtent, auklėti mūsų jaunuomenę — karius, ugdant juose Tėvynės meilę, teikiant jiems įvairių žinučių ir patarimų. Noriu taip pat prisidėti, rašyti į šį, visų mėgiamą žurnalą, todėl prašau Tamstą priimti mano pirmutinį straipsnelį.

Irėna...

Ž. Šančiai.

Taip šiemet pamėgau „Kari“, kada jis atėjo į tikrąsias vėžes, tik Tamstos, mylimas redaktorius, dėka, Jam atsidavus visa dvasia. Šiandien „Karys“,

pilna to žodžio prasme, gyvuos ilgai visa kuo. Ne tik, kad kariai skaito, bet ir kaimo jaunimas, kuris kariuomenėj netarnavęs, „Kari“ yra pamėgęs. Malonu būti jo bendradarbiu ir, kiek laikas ir sveikata leis, atsiduosiu kuo galėsiu.

J. Vaidelys.

Zapyškis.

Lankausi pas savo mylimąjį draugą „Kari“, kuri tiesiog pamilau ir be jo gyventi negaliu, nes jame randu savo dvasiai kariško peno ir dalinuosi bendromis mintimis. Pamilau „Kari“, kuriame matau gyvą lietuvių kario vaizdą, veidą.

J. Vaidelys.

Zapyškis.

Pranešimai.

1-o gusarų D. L. K. E. J. R. pulko istorijos reikalas.

Šiais metais rengiama išleisti 1-jo gusarų pulko istorija, todėl prašoma p. p. karininkų ir kitų dalyvių, ypač pirmųjų savanorių, ateiti į talką, parašant savo atsiminimus. Rašant nežiūrėti į ypatingą išreiškimo formą, stilių: parašyti paprastai, aiškiai ir tiksliai.

Norėdami palengvinti atsiminimų rašymą, čia duodame klausimus, į kuriuos atsakydami papildysit dalį savo atsiminimų.

Nuo kurio laiko esi 1-jam gusarų D. L. Etm. K. Jonušo Radvilos pulke? Kokiose kautynėse ir kur esi dalyvavęs, tarnaudamas gusarų pulke? Koks skaičius gusarų dalyvavo? Koks uždavinys buvo pavestas atlikti, kaip jį atlikot? Kokias kliūtis sutikot, ką pasiekot, kiek tos kautynės kainojo: kiek žuvo gusarų, arklių, priešų turto, kiek grobio, koks grobis? Kur esi žygiavęs su pulku, kuriose vietose, kada buvote, kur buvot sustoję, ką veikot?

Išpūdžiai, nuotaika savo ir bendrakeleivių. Kas daugiau be gusarų žygiavo kartu?

2. Dalyvaudamas kautynėse, ką veikei, kokias pareigas pildei? Kaip atliko pareigas dalyviai, su kuriais atlikai uždavinius? Kas iš dalyvių, šaltai žiūrėdamas į pareigas, uždavinio svarbą, pakenkė užsibrėžtam tikslui, arba norėjo pakenkti? Su kuo dar teko susidurti, ką patyrei žygių, kautynių metu? Kas dar su tavim buvo, kiek? Kur jie dabar randasi, gal jie ką nors gali priminti?

3. Ką gali atsiminti apie pirmuosius savanorius, kada pats atvykai? Kaip organizavos pirmieji savanoriai-gusarai, būriai, eskadronai? Kaip buvo apginkluoti, kokia apmunderuotė, maistas, ginklai, arkliai? Savanorių vadai, kas jie, kaip organizavo? Kada kas vadų atvyko, pradėjo tarnystę, kada baigė, kam perdavė savo pareigas?

4. Atsiminimuose smulkiai aprašyk savo tarnystę 1-jam gusarų pulke, nevengiant detalių. Kas dar galėtų parašyti atsiminimų.

P a s t a b a: Prieš rašydamas atsiminimus pasikalbėk su draugais, su kuriais kas nors surišta. Pasikalbėjus atgis daug užmirštų dalykų, sužibės nublankusios atsiminimų mintys. Atsiminimus prašau siųsti į štabą.

Pulko vadas.

Padėka.

Už suteiktą ligoniams džiaugsmą ir malonumą, surengiant jiems šio mėn. 16 d. karo ligoninės salėje pramogėlę, reiškiu padėką p. Puskunigiui ir visiems kitiems kanklininkams, šulių teatro artistams — p. lėms Genytei ir St., p. p. Jurašūnui ir Laumakiui, skautininkui Kvikliui, 1 Kauno skautų vyčių ir vyresniųjų skaučių draugovių skautams ir skautėms.

Dr. J. Basanavičiaus vardo karo ligoninės viršininkas.

Kaina visiems: metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt. ir 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai. Skelbimų kaina pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius mjr. Balčiūnas.

Akc. „Spindulio“ B-vės spaustuvė, Kaune.

KARYS

LIETUVOS KARIJOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XII metal

Kaunas, 1930 — VYTAUTO DIDŽIOJO — m. kovo m. 20 d.

Nr. 12 (564)

Ruoškimės.

Upių greitumu bėga mėnesiai, metai, šimtmečiai. Gimsta ir miršta žmonės. Išauga atskiros tautos; stiprėja, pasiekia aukščiausio galybės laipsnio, sušvinta, ir žlunga, miršta, kaip augalai „pasveikinti“ žiaurios rudens šalnos. Miršta, nes joms stinga gyvybės, tos sielos ugnies, kuri palaiko ne tik atskiras tautas, bet ir platųjį pasaulį.

Ir visa tai sudaro tautų istoriją. Tai kova, nuolatinė ir žiauri kova tarp mirties ir gyvenimo, napykantos ir meilės, tamsybių ir šviesos. Ši kova gimė su pirmuoju žmogum, pirmąja tauta ir baigsis tik su paskutiniąja. Ji neturi nei pradžios, nei galo. Kol egzistuos pasaulis, tol neišnyks ir ji. Pažvelkime į atskirus istorijos laikotarpius. Ką pamatysime? Nerasim pasaulyje nė vienos tautos, kurios istorijoje nebūtų minimas karas. Kas nori gyventi, tas turi kovoti, kas nekovoja — tas miršta. Štai taisyklė, kuri atsirado pasaulio pradžioje ir kartu su juo baigsis.

Ką mes turime šiandien? Tą pat. Užtenka pažvelgti į Europą, aplankyti tuos laukus, kur dar taip neseniai siautė žiaurioji d. karo šmėkla, ir ką rasime? Milijonai kryžių, išskinti miškai, tūkstančiai elgetų, invalidų, ir visa tai puikiai liudyja apie tik ką pražusią mirties šmėklą.

Tiesa, karas yra baisus. Bet ar jis išvengiamas? Ne! Jis buvo, yra ir bus nuo pasaulio pradžios ligi jo galo. Jei ne vienoj, tai kitoj formoj jis turi būti. Jeigu lapė nori būti, ji medžioja vištą, jei vilką badas prispiria, jis drasko lapę ir t. t. Ir toks karas yra vadinamas kova už gyvenimą, už būvį.

Visos tautos prisižiūrėjo į praėjusį karą. Matė jo išdavas. Supranta, be abejo, ir numato, koks karas turės būti ateityje. Ar jos rengiasi daugiau nebekariauti? Tiesa, jos šaukia: „šalin ginklus, šalin karas!“, — bet tuo pat laiku stato didžiulius kreiserius, tobulina ginklus, iš paskutiniųjų kelia karo techniką ir išranda vis labiau nuodingesnių ir stip-

Aukšt. Kar. Kursų ir Karo Mok. filigaliai, sporto aikštelės ir stadiono aikštė.

resnių dujų. Ką tai reiškia? Kodėl taip yra? „Nori taikos — ruoškis karui“ — yra visiems žinoma romėnų patarlė. Tik tuomet tauta gali sau nepriklausomybę ir saugumą laiduoti, kada ji pati bus stipri. Kada jai neteks bijoti netikėto užpuolimo, kada ji bus visapusiškai karui pasiruošusi ir kiekvienu momentu jį galės pradėti. Štai kodėl tautos ginkluojasi, kodėl šaukia nereik karo, o viduje žvangina ginklais.

Klysta ir labai klysta tie, kurie sako, kad ateities karas visiškai išstums raumenų jėgą, žmonių masę, o kovos vien tik technika. Priešingai, tik tas liks nugalėtoju, kuris bus labiau pasiruošęs karui, turės didesnę ištvermę, aukštesnę dvasios, o taip pat ir fizinę, išsilavinimą. Ne veltui visos tautos daug dėmesio kreipia į fizinę ir moralinį savo karių išauklėjimą. Ne veltui yra statomi didžiausi sporto stadionai ir skiriamos milžiniškos pinigų sumos karių fiziniam parengimui.

Be abejo, technika savo rolę suvaidins ateities kare. Tuo labiau, ne tik kariai, bet ir visa tauta, jei ji nori laimėti, turi būti pasiruošusi. Pažvelkime į senovės romėnus. Į kokį laipsnį jie buvo pakėlę savo šalį, kaip praplėtė jos ribas, bet kas išėjo? Prabanga ir ištvirtimas pradėjo klestėti tarp visos tautos. Nusmuko dora — tauta išsigimė ir žlugo. Mirė ir daugiau nebeprisikels.

Taigi, jei tauta nori laimėti ir toliau gyventi, arba bent atsilaikyti prieš kitus, ji turi iš anksto pasiruošti, priaugti.

Mūsų tauta yra maža. Vos 3 — 4 milijonai tarp mus supančių stambių slavų ir germanų rasų. Kaip mes tarp jų išsilaikysime? Jei fiziškai nekilsime, bet menkėsime, ar jų dauguma mus nenustelbs? Jei norime, kad taip nebūtų, mums reikia išsilaikyti tam tikroje dvasinėje ir fizinėje aukštu-

moje. Šveicarų ir juodkalniečių taip pat maža. Jiems padeda, jų šalį apsupanti, aukšti kalnai ir plačios jūros, kurios nieko neprileidžia. Mums gamta menkai tegali padėti. Mes tegalime ir turime remtis vien savo dvasios, doros ir kūno stiprumu.

Kaip šitą pasiekti „Sveikame kūne — sveika siela“ — sako tų pat romėnų patarlė. O tvirta, užgrūdintą kūną ir skaisčią sielą galime pasiekti tik per sportą. Pažiūrėkime, ką pasakė šv. Tėvas Pijus X. Jis 1905 m., sveikindamas suvažiavusius Vatikane sportininkus, prabilo: „Jaunikaičiai turi sportą mėgti, jis atsiliepia į jų kūną ir sielą“. Tas pat popiežius 1908 m. rugsėjo mėn. 26 d., aplankiusiems jį sportininkams, vėl tarė: „Aš palaiminu jus, palaiminu jūsų žaidimus, jūsų treniruotes ir linkiu jums pasiekti savo tikslus. Jūsų pastangos girtinos ir laimintinos, nes fizinis lavinimas yra dvasiai poilsis. Žaisdami jūs vengiate tinginystės, kuri yra visų nuodėmių pradžia. Tose broliškose lenktynėse jūs stiprinatė savo dvasią“.

Matome, kad sportas žmogų auklėja visapusiškai. Jis reikalingas visiems. Sveika, stipri, susipratusi ir dora tauta tegali būti tik ta, kurios visi nariai mėgsta sportą. Ypač mums, kariams, fizinės mankštos yra būtinos. Jos turi eiti lygiagrečiai su karo mokslu. Kiek galime sportuokime. Parvykę į savo gimtąsias bakūzes, skatinkime jaunuolius mesti prirūkytos trobos kortų stalą. Atliekamomis valandomis veskime juos į saulę, tyrą orą ir sveiką žaidimą. Paaškindinkime jiems šių užsiėmimų reikšmę, priminkime, kad anksčiau ar vėliau išmuš valanda, kada stos kovon ne tik kariuomenė, atskiri asmens, bet visa tauta. Laimėjimui ji turi būti pasiruošusi jau iš anksto. Tad patys ruoškimės ir ruoškime tautą!

B. B — kas.

Kiek arklio jėgų turi šautuvas.

Kas iš mūsų nėra girdėjęs, kad automobilio motoras turi keliasdešimt arklio jėgų, aviacijos motoras keletą šimtų arklio jėgų ir t. t. Paprastai mašinos galingumas matuojamas arklio jėgomis. Kadangi šaunamas ginklas yra taip pat tam tikros rūšies mašina, tai kyla klausimas: kiek gi arklio jėgų turi šautuvas, patranka?

Pirmiausia susipažinkime, kas tai yra arklio jėga. Kiekviena mašina yra daroma tam, kad ji atliktų tam tikrą darbą. Mašina bus tuo galingesnė, kuo daugiau darbo atliks per tam tikrą, nustatytą laiką. Yra sakoma, kad mašina turi vieną arklio jėgą, jeigu ji sugeba kiekvieną sekundę atlikti 75 kilogramometrų darbo, pav. pakelti 75 kilogramus krovinio 1 metrą aukštin. Tokią jėgą, arba galingumą, sudaro vidutinio stiprumo arklys, traukdamas krovinį žingsniu.

Paimkime dabar šautuvą. Tegu tai bus vokiečių 98 m. šautuvas, kurio kulkos svoris $p=10$ gramų, pradžios greitis $V_0=840$ metrų per sekundę, vamzdžio ilgis $X=93,7$ centimetrų.

Šūvio metu šautuvas atlieka darbą, kuris lygus kulkos igtajai energijai. Toji energija apskaičiuojama:

$$E = \frac{V_0^2 p}{19,6} = \frac{840^2 \cdot 0,01}{19,6} = 360 \text{ kilogramometrų}$$

Tai yra energija, kurią turėtų 36 kilogramų akmuo, krisdamas nuo 10 metrų aukščio.

Per kiek laiko šautuvas suteikė kulkai tą energiją, kitaip sakant, per kiek laiko jis atliko savo darbą? O gi per laiką, kuris praėjo kol kulka prabėgo vamzdį. Tas laikas apskaičiuojamas

$$T = \frac{2X}{V_0} = \frac{0,937 \text{ metr.}}{840} = \frac{2,24}{1.000} \text{ sek.}$$

t. y. apie dvi tūkstantosias sekundės dalis. Tokiu būdu šautuvo galingumas, arba darbas atliktas per vieną sekundę, išreikštas arklio jėgomis, gaunamas:

$$G = \frac{360.1000}{2,24.75} = 2.150 \text{ a. j.}$$

Vadinasi šautuvas turi du tūkstančių su viršum arklio jėgų.

Panašiu būdu vokiečių 16 metų pavyzdžio 77 m/m patrankai, kurios vamzdžio ilgis $X=35$ kalibrai=2,7 metrų, šaudant 6,1 kg. šoviniu su 600 metrų pradžios greičiu, apskaičiuojama: sviedinio pradžios energija $E=112.000$ kg. m., t. y. energija, kurią turėtų 1.120 kg. akmuo, krisdamas nuo 100 metrų aukščio.

Laikas, per kurį sviedinys prabėga vamzdį, apskaičiuojamas apie devynias tūkstantosias sekundės, ir patrankos galingumas = 1.600.000 a. j., t. y. per pusantro milijono arklio jėgų.

Kap. Lesauskis.

Kareivis pasislėpęs nuo priešo, vartodamas dūmų uždangalą.

Tautų Sąjungos tranzito ir susisieki- mo komisijos posėdžių išvakarėse.

*Kodėl lenkai reikalauja tranzito ir geležinkelio susisieki-
mo su Lietuva?*

Greitu laiku Ženevoj susirenka Tautų Sąjungos tranzito ir susisieki-
mo komisija, kurioj bus svarstomas
Lenkijos iškeltas klausimas dėl
tranzito ir susisieki-
mo su Lietuva. Čia turima galvoj du klausimu:
tarptautinį tranzitą per Lietuvą —
Romno-Liepojaus linijoj ir tranzitą
į Klaipėdos uostą tiek geležinke-
liu, tiek Nemunu.

Šiuos reikalavimus Lenkija pa-
statė jau per tiesiogines lietuvių-
lenkų derybas Karaliaučiuje. Ta-
čiau Lietuvos vyriausybė atsisako
tuos reikalavimus priimti ir pasiūlė
tranzitą ir susisieki-
mą su Lietuva
vykdyti ne per lenkų okupuotą Vil-
niaus kraštą, bet per trečiąją val-
stybę, sakysim, per tam tikrą Vo-
kietijos ar Latvijos geležinkelių
punktą. Dėl plukdymo Nemunu
Lietuvos vyriausybė 1926 m. sau-
sio 27 d. paskelbė „Vyriausybės ži-
niose“ tam tikras taisykles tranzi-
tiniam miško plukdymui Nemunu.

Einant šiomis taisyklėmis, tranzi-
tinis miškas Nemunu plukdyti
leidžiama sieliais ir laivais be savo
varomosios jėgos (baidokais). Už
plukdomą mišką neimamas nei mui-
tas, nei kiti mokesčiai, išskyrus
vandens kelių rinkliavą, nedidesnę
už vietos miško plukdymą. Ties
Uciecha įtaisoma Kontrolės zona, į
kurią įleidžiami asmens privalo pa-
rodyti, kad tikrai yra miško pluk-
dytojai. Kiekvienas plukdomasis
transportas turi būti aprūpintas
atitinkamais dokumentais. Sielių
transportų palydovai ir baidokų
tarnautojai turi turėti reikalauja-
mus dokumentus.

Atplukdinę mišką Klaipėdon ir
perdavę kam reikia, palydovai pri-
valo tuojau iš Lietuvos išvykti. Vi-
zos (leidimai) plukdymo reikalams
gaunamos Lietuvos atstovybėse ir
konsulatuose bendra tvarka.

Tai yra trumpai suglaudus šių
taisyklių bendrieji dėsniai.

Šiomis taisyklėmis, kaip matyt,
yra pašalintos visos kliūtys tranzi-
tiniam miškui plukdyti Nemunu.
Lenkija tačiau su mūsų vyriausy-
bės pasiūlymais tranzito ir susisie-
kimo klausimu nesutiko. Mat, Var-
šuva nenori sutikti, kad nutrauk-
tieji tarp Lietuvos ir Lenkijos san-

tykiai pasilikty tokioj pat padėty,
kaip po Želigovskio smurto. Lenki-
jai yra be galo svarbu parodyti vi-
sam pasauliui, kad ji yra norma-
liuose santykiuose su Lietuva ir
kad tuo pačiu dabartinė padėtis
jau yra stabilizuota.

Jeigu Lietuva būtų priėmusi
Lenkijos reikalavimus dėl netiesio-
ginio tranzito ir susisieki-
mo ir tuo
būdu tarp abiejų valstybių būtų
prasidėję normalūs santykiai, tai
lenkai tuojau visa tai išnaudotų
savo politiniams tikslams. Jie
skelbtų visur, kur tik galima, kad
Lietuva, nors dar kalba apie Vil-
niaus klausimą, bet faktinai jau su-
tiko su susidariusia Vilniaus kraš-
to okupacijos padėtimi.

Tai būtų Lenkijai labai svarbus
argumentas jos kovoje su Lietuva
tarptautinėj arenoj. Net ir draugin-
gose mums valstybėse būtų tada
susidariusi nuomonė apie tai, kad
mūsų kova dėl savo sostinės atva-
davimo nustojo savo aštrumo bei
aktualumo.

Netenka daug įrodinėti, kad tai
pakenktų mūsų reikalams ir pa-
silpnėtų mūsų teisingumo ir teisė-
tumo pozicijos Vilniaus klausimu.

Žinoma, politiniame gyvenime
buvo atsitikimų, kad pralaimėju-
sios karą valstybės buvo priverstos
pasirašyti taikos sutartį, kuriomis
jos netekdavo tam tikros savo teri-
torijos dalies. Pavyzdž., 1871 m.
kare Prancūzija neteko savo pro-

vincijos Elzas-Lotaringijos, Italija
1866 m. neteko Triesto, Fiume ir
t. t.

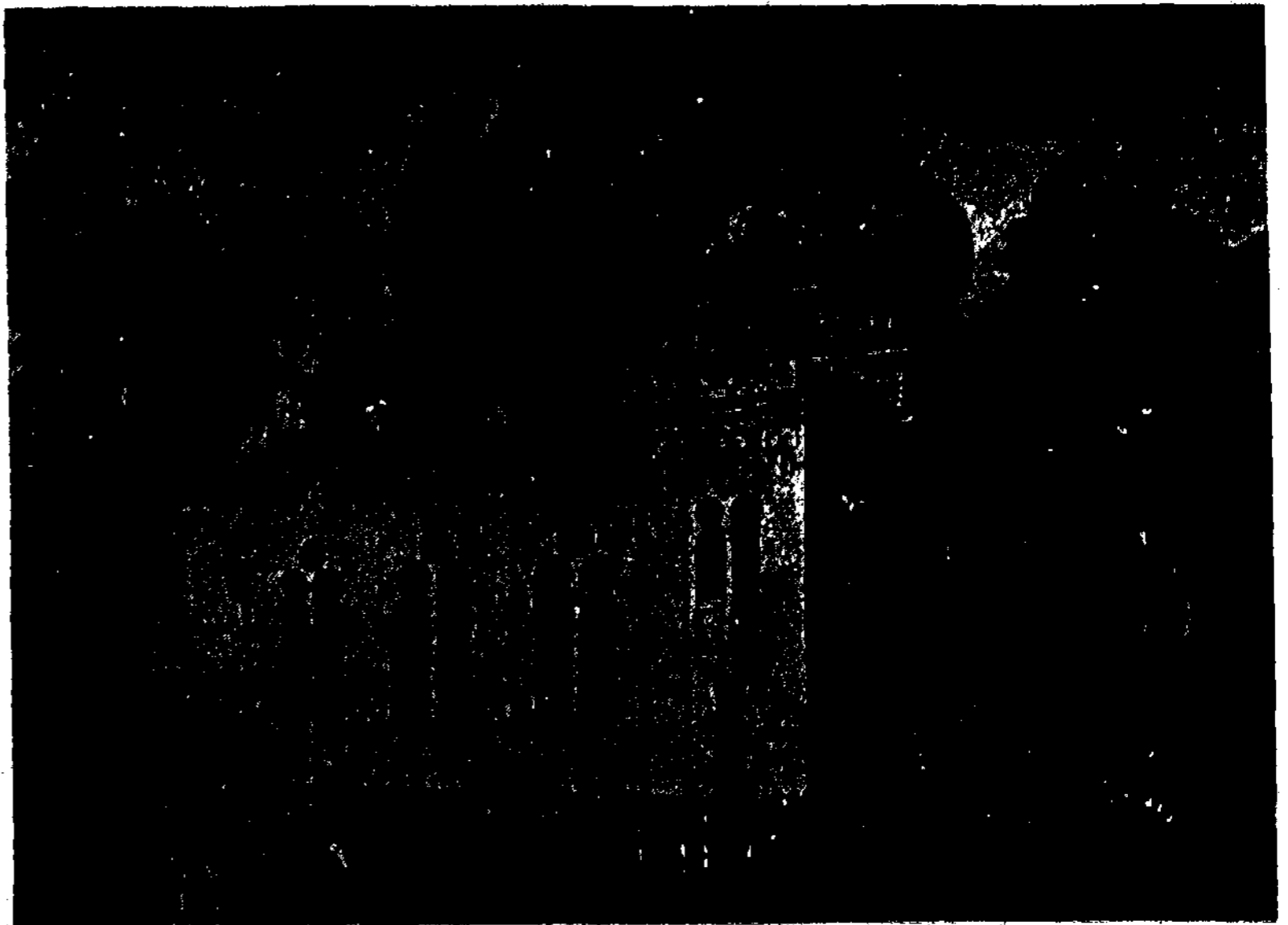
Nepaisant to, šios valstybės už-
mezgė normalius santykius su nu-
galėjusiomis valstybėmis, Prancū-
zija su Vokietija, Italija su Austri-
ja ir tik po 40 metų su viršum per
1914 metų karą Prancūzija ir Itali-
ja atgavo savo teritorijas.

Tačiau nereikia užmiršti, kad
Lietuva jau dabar visai kitokioj
padėty, negu anuomet buvo Pran-
cūzija ir Italija. Šios tada neteko
savo pakraščių, provincijų be ku-
rių jos galėjo ir ilgesnį laiką eg-
zistuoti, o Lietuva juk neteko savo
sostinės su $\frac{1}{3}$ savo teritorijos.

Jeigu Prancūzijai būtų 1871 m.
atimta jos širdis — Paryžius, ar
prancūzai tada būtų sudarę taikos
sutartį su Vokietija? Aišku, kad
ne. Tauta gali su sunkia širdimi,
jėgos priversta, atsisakyti nuo sa-
vo teritorijos dalies, turėdama vil-
ties anksčiau ar vėliau jį atgauti,
bet, atsisakydama, nors ir priversta,
nuo savo sostinės, tauta nustoja
būti tauta tikra to žodžio prasme.

Štai kodėl Lietuvos griežtas at-
sisakymas užmegzti normalius san-
tykius su Lenkija, kol bus atitai-
sytas Želigovskio smurtas, t. y. kol
Lietuvos sostinė bus grąžinta Lie-
tuvai, yra visiškai teisėtas ir pa-
remtas valstybės ir tautos intere-
sais.

Lietuva, kiek tai reikalauja jos

Vilniaus karaimų šventykla.

tarptautiniai pasižadėjimai, ir turėdama galvoj suinteresuotų valstybių ekonominius interesus, sutinka leisti Lenkijos prekybininkams ir pramonininkams tranzitą ir susisiekimą su Lietuva, bet tik tiek, kol tai nepakenks Lietuvių politiniams interesams.

Lietuva sutinka leisti Lenkijai susisiekimą ir tranzitą su mūsų teritorija ne per lenkų okupuotą Vilniaus kraštą, bet per trečiąją valstybę. Nuo tokio susisiekimo būdo, žinoma, Varšuvos ekonominiai interesai nenukentės, bet pakenks tik Lenkijos prestižui, nes, girdi, Lietuva nenustoja kovoti už Vilnių ir atsisako turėti su juo tiesioginį susisiekimą, kol jisai bus Lenkijos erelio naguose.

Tas Lietuvos nenuilstamas savo pozicijos gynimas negali neturėti didelės politinės reikšmės. Todėl nenuostabu, kad Lenkija, siekdama normalių santykių užmezgimą su Lietuva, nori iš mūs šią svarbią politinę priemonę atimti.

Bet lenkai klysta, manydami, kad tai jiems pasiseks. Kol Vilnius bus atvaduotas, normalių santykių su Lenkija nebus užmegsta.

Pagaliau ir Tautų Sąjunga tokį

spaudimą vargu ar padarys, nes tai prieštarautų jos ligšiolinei pozici-

jai Vilniaus klausimu. Apie tai dar pakalbėsime skyrium.

Muziejaus dalykų vertintojai. „Tas betas visiškai man netinka“ — „Užtat, pažūrėk, koks geras kardas“.
(Prancūzų dail. Doré Gustave paveikslas).

I talką „Kariui“.

Beveik kiekvienas laikraštis yra skiriamas kuriai nors idėjai arba tam tikrai žmonių grupei tarnauti. Neturinčių jokios idėjos, bespalvių, ypač pas mus, yra labai maža. Karių idėjų atstovas yra „Karys“. Jo idėjos yra patriotišku karių bei visuomenės auklėjimu pagrįstos. Kiekvienam rašinėly ar korespondencijoje jauste jaučiama kilnios mintys ir samprotavimai...

Kai kurie laikraščiai plaukia į visus Lietuvos kraštus. O „Kari“ sodžiuoj ne dažnas mato. Nebent atsitiktinai koks nors nr. pakliūva ir tai tik išimties keliu, pav., per atostogaujančius karius ar panašiai. Tuo tarpu beveik visi mūsų vyrai jau yra tarnavę kariuomenėj; be to, kiekvienais metais imama ir palaidžiama gerokas skaičius į atsargą, kurie išsiblaško po Lietuvos miestelius, kaimus ir t. t., kario dvasioj pakankamai išauklėti. Neturėdami toliau su karių gyvenimu jokio ryšio, kaip ir prieš karo tarnybą, nustoja kariuomenėj įgytos kario dvasios. Kurie ilgiau tarnaujame, kaip karininkai ir liktiniai puskarininkiai, turėtume jiems kiek galėdami padėti, kad juos lydėtų „Kario“ egzemplioriai ir žadintų juose tėvynės meilę ir kario dvasią ir visa tai, kas įgyta kariuomenėj, nebūtų jų užmiršta.

Kariai! Mes ginklu rankose iškovojom tėvynės laisvę ir nepriklausomybę, nugalėdami daug gausingesnius priešus. Pagaliau turime pradėti kovą ir spaudos srity.

Užprenumeruokime savo gimniečiams, draugams ir pažįstamiems kai kuriam laikui „Kari“ arba raginkim, kas patys, kurie pasiturinčiai gyvena, prenume-

ruotų. Juk, rasi, vieno antro sūnus, giminiėtis, draugas ar pažįstamas tarnavo ar tebetarnauja kurioj nors daly. Ypač tiems, kurių dabar kas nors tarnauja kariuomenėj, susidomėtų paskaityti, kaip gyvenama kariuomenėj, ir kitokių rašinėlių iš karių gyvenimo.

Per „Kari“ ir toliau jie būtų surišti su karių gyvenimu. Jis patieks vis naujų žinių ir žinotinų reformų, kaip tai: pabūklų, ginklų ir kitokių karo dalykų. Pageidautina, kad visi jaunuoliai ir būsiantieji kariai, prieš pašauksiant kariuomenėn, nors iš „Kario“ šiek tiek arčiau susipažintų su karišku gyvenimu.

Tuomet jiems kariuomenė nebūtų toks „baubas“, kaip įsivaizduoja eidami tarnauti.

Tik trumpai (suglaustai) čia paminėję, radome keletą tokių išvadų, kurių vienos naudingos tarnavusiems, antros būsiantiems kariams ir pagaliau ūkininkams. Jei visapusiškai išgvildentumėm, tai rastumėm „Kary“ ir daugiau naudingų dalykų.

Kariai, imkimės visų galimų priemonių ir stokime į talką „Kariui“. Prenumeruokime, kaip minėjau, patys, kas tik kiek galime ir raginkime. O po metų antrų matysime, kad esame daug nudirbę. Toliau visuomenė, jau niekeno neskatinama ir be jokios pagalbos, pati atliks savo pareigą... Tūkstančiais egzempliorių „Karys“ po visus Lietuvos kampus paplis.

Tik jis įskieps tą idėją, kuri kiekvienam lietuviui yra brangi... Tada mes būsime vieningi ir galingi tėvynės nepriklausomybės sargyboj; kiekvienu momentu pasiryžę pėtys petin, koja kojon eiti Vilniaus vaduoti.

V. p. Jablonskis.

Karvelis - išgelbėtojas

(Iš mūsų kovų su lenkais 1920 m.).

Buvo karšta vasaros diena. Apdulkėjusiu keliu, kuris ėjo nuo tamsaus miško, driekėsi per žalią pievą ir ėjo per kaimą, jojo lietuvių žvalgų būrelis. Juos vedė viršila Zauka. Pridengęs akis ranka, jis apsidairė ir pasakė greta jojusiam draugui:

— Kaimas, nuo kurio bus pradėta žvalgyba, jau netoli. Mūsų žiniomis, priešas yra nuo čia per pora kilometrų.

— Vyrai! — sušuko jis kitiems kariams, — arčiau manęs!

Kada visi susibūrė, žvalgų būrelio vadas pradėjo aiškinti uždavinį:

— Mūsų uždavinys šis: Nuo šio kaimo visi pasiskirstysime po du žmones. Bus tokių būrelių trys. Vienas iš jų liks šiame kaime saugoti mūsų arklius. Kiti du eis Uzpeno dvaro link. Tame dvare, dar nepatikrintomis žiniomis, turi būti svarbios lenkų jėgos. Būreliai apžiūrės dvarą kiek galima atidžiau ir grįš kaiman. Jei po trijų valandų negrįšime — mes būsime žuvę ar patekę nelaisvėn. Arklių saugotojai grįšta pas savuosius ir atvesite dvaran kariuomenę.

Išaiškinus uždavinį, du būreliai pasirengė žygiuoti. Nulipo nuo arklių ir apžiūrėjo ginklus. Paskui du žmonės nuėjo į vieną kraštą, du į kitą.

Uzpenos dvaras buvo netoli Suvalkų miesto. Jį seniau valdė tikras lietuvis, bet per didįjį karą išbėgo Rusijon ir dvaras pateko vokiečiams, o vėliau aršiam lenkui. Dabar gi, einant kovoms tarp lietuvių ir lenkų, Uzpenos savininkas teikdavo visokeriopą pagalbą Lietuvos priešams. Tą dieną, apie kurią mes anksčiau pasakojome, lietuvių fronto operacijų viršininkas gavo iš centro įsakymą pasiruošti puolimui. Fronto viršininkas siuntė apžiūrėti Uzpenos dvarą, ar ten nėra paruošta lenkų pinklų.

Vienas iš būrelio, vedamas paties viršilos Zauko, greit pasiekė Uzpeną.

— Tyliau! — prašnabždėjo Zauka draugui — antai sargybinis! Pamiškėj, prie pat dvaro, vaikičiojo ginkluotas lenkas.

Zauka paėmė žiūroną, pridėjo prie akių ir pažiūrėjo.

Dvaro viduryje buvo matyti kažkas nepaprasto. Tai buvo pailgi daiktai.

— Patrankos! — pažino Zauka, — šešios patrankos! Zauka vėl pažiūrėjo. Prie dvaro rūmų durių stovėjo šarvuotis.

— Stasy! pašaukė Zauka draugą.

— Tu netikėsi. Dvare yra pusantros baterijos ir šarvuotis. Mūsiškiai turi žūt būt viską paimiti...

Nebaigė nė paskutinių žodžių,

— Stasy! Tu šaudyk kiek gali. O aš rašysiu... (236 pusl.).

Karas ir jo priežastys.

Kas tai yra karas? Trumpai ir paviršutiniškai į šį klausimą galima atsakyti, kad karas yra ginkluotas dviejų valstybių susirėmimas. Bet toks karo apibūdinimas pilnai neišsemia karo sąvokos. Kiek gilesnis apibūdinimas bus, jei mes pasakysime, kad karas tai yra politinių tikslų siekimas reale pajėga. Karas yra politikos tąsa, kada taikos diplomatijos keliu nebegalima susitarti. Taigi karas yra taikosios diplomatijos perėjimas prie ginkluoto susirėmimo, siekiant užsibrėžtų politinių tikslų.

Nors karas nėra teigiama politiniams tikslams siekti priemonė, bet jis yra neišvengiamas. Kas šiais laikais nežino šiurpulingų karo baisenybių. Visa tai gerai žinome ypač mes lietuviai, kurie visas tas baisenybes turėjome progos patirti ir pakelti ant savo pečių per didįjį karą. Žino tas karo nelaimės visų kraštų vyriausybės ir pasauliniai diplomatai. Neras-tume, tur būt, nė vieno žmogaus, kuris iš principo teigiamai įvertintų karą, nes jis reikalauja daug lėšų ir žmonių gyvybių.

Taip neigiamai bevertinant karą, kyla klausimas: kodėl gi jis neišvengiamas? Argi negalima surasti būdą kilusiems tarp valstybių ginčams taikos keliu išspręsti? Juk daug ginčų kyla tarp atskirų žmonių, bet nėra atsitikimų, kad būtų leista jiems tai spręsti jėga. Kodėl nuo pat pirmųjų žmonių per ištisus tūkstančius metų eina amžina kova tarp žmonių? Jau tarp Adomo sūnų: Kaino ir Abeliaus kilo karas. Didesnė dalis praleistų amžių kariauta, negu taikoj gyventa. Visi šiais laikais naujaisi išradimai ir techninės priemonės yra naudojamos karo tikslams. Milijoninės sumos skiriamos karo reikalams. Didžiausios dirbtuvės be paliovos gamina ginklus ir vis karo reikalams, kad panaudotų juos prieš sau lygų žmogų.

Daug šiandieną kalbama apie taiką, o kartu ruošiamasi naujiems karams. Panašiai kalbama po kiekvieno karo, į kurį esti įtraukta daugiau valstybių. Po karo išeina vienos valstybės laimėjusios, kitos pralaimėjusios. Kur jėga, ten ir teisybė. Šį posakį galima pritaikinti ir kariaujančioms valstybėms. Laimėjusios karą valstybės lieka teisingomis, o pralaimėjusios kaltininkėmis. Labai retai kada teisingai karas išsprendžia ginčą, kilusį tarp valstybių, ypač

kai pro Zaukos galvą prašvilpė keletas šūvių ir lenkiškas šauksmas:

— Pasiduokit!

— Ne! — suriko Zauka ir abu su draugu atsigulę atidarė ugnį.

Lenkų buvo visa kuopa, o pas mūs žvalgus pradėjo net šovinių išteklius baigtis.

— Nors mes ir pralaimėsime, bet nepasiduosim! — sušuko Zauka ir nusišluostė kraują, tekėjusį iš veido, kurį lenko kulka nubrėžė.

— Stasy! Tu šaudyk kiek gali. O aš rašysiu vadui pranešimą.

Draugas nustebejęs pasižiūrėjo į Zauką ar jis nejuokauja. Zauka pasislėpė už didesniojo medžio ir iš kišenės išsiėmė plono popierėlio. Ten skubiai užrašė:

„— Uzpenoj lenkai. Yra ten ir pusantros baterijos ir vienas šarvuotis. Geriausia pulti vakare ir staigiai. Mes apsupti“. Be to, Zauka dar nubraižė mažą Uzpenos dvaro planelį.

Paskui raštą suvyniojo ir iš narvelio išsitraukė gražų, baltą karvelį.

— Lakūnas! — sušuko nudžiugęs Stasys.

Zauka pririšo po kaklu raštelį ir paleido „lakūną“ (toks buvo karvelio vardas) oran. Karvelis padarė vieną, antrą ratą, apsisuko ore ir nulėkė lietuvių kariuomenės stovyklos link.

Kaskart vis atkakliau šaudė lenkai, norėdami suimti žvalgus. Kartais pasigirdavo tarp šūvių lenkų balsas:

— Pasiduok!

Ir lietuviškas.

— Ne!

Kada Zauka rengėsi iššauti paskutinį šūvį, kažkas smilgtelėjo jo galvon. Viskas apsisuko akyse ir Zauka nustojo sąmonės. Netrukus buvo sužeistas ir antrasis žvalgas Stasys.

Lenkai abu belaisvius atgabeno Uzpenon ir pradėjo kvosti.

suklaidinti lenkus.

Zauka gulėjo ir dar nebuvo sąmonės atgavęs.

Lenkai Stasio pasakojimu patikėjo ir vėl liko ramūs. Jie ėmė iš dvaro bravoro degtinę ir gėrė.

Lietuvių vadas vaikščiojo po trobą ir galvojo apie rengiamą puolimą. Staiga kieme praskambėjo kareivių šauksmai:

— Iš kur jūs?

— Paklydę, nesuradę mums reikalingos dalies, — atsakė Stasys.

— Kur jūsų dalis.

— Mūsų, mūsų apie Kalvariją, — vėl pamelavo Stasys, norėdamas

— Lakūnas! Lakūnas! Ir pas vadą įbėgo leitenantas:

— Tamsta vade! Lakūnas su pranešimu grįžo! Štai jis. Ir vadi padavė Zaukos rašytą pranešimą.

kad karą pradeda galingesnė valstybė, kuri iš anksto pasitiki savo laimėjimu. Laimėjusi karą valstybė turi galios ne tik savo reikalus kaip tinkama tvarkyti, bet kištis ir į kitų reikalus ir kreipti juos savo naudai. Ji, sudariusi po karo sau palankią sutartį, skelbia amžiną taiką ir norėtų, kad ji niekuomet nebūtų sulaužyta. Tuo tarpu pralaimėjusi karą valstybė prieš savo nusistatymą turi sutikti su jai diktuojamomis sutartyje sąlygomis. Ji kenčia, pildo kitų statomus reikalavimus ir kartu tylomis ruošiasi naujam karui, kad atgautų tai, kas prarasta. Todėl mes ir neturime amžinos taikos. Ji tęsiasi tol, kol sustiprėja ir pasirošia naujiems karams pralaimėjusi valstybė. Taikos mes neturime todėl, kad karą laimėjusi valstybė nesivaduoja teisingumo principais, o stengiasi kuo daugiau patenkinti savo reikalavimus.

Visos laimėjusios po didžiojo karo valstybės: anglai, prancūzai, italai ir kitos ėmėsi sureguliuoti santykius tarp tautų ir valstybių. Pralaimėjusios pasaulinį karą Vokietija, Austrija ir kitos paskelbtos karo kaltininkėmis. Jos priverstos atlyginti karo nuostolius, suvaržytos teisėmis ir aprėžtos ginkluotų pajėgų skaičiumi. Vokietija turėjo su tuo sutikti.

Ji moka milijonines sumas, priversta atsisakyti nuo dalies teritorijos, bet kartu deda pastangų, kad ateity nors iš dalies atgautų tai, kas pralaimėta. Šiandieną kalbama apie amžiną taiką ir kartu laukiama, kada vokiečiai pradės savo sienų reviziją rytuose, būtent, atsiskaityti su lenkais, kurie laiko užėmę turtingą buvusią vokiečių valstybės teritorijos dalį.

Šiandieną, kada kalbama apie amžinąją taiką, keturiasdešimt milijonų ukrainiečių tauta prislėgta svetimųjų letenos. Yra visiems gerai žinomas dėsny, kad atgijusios ir pradėjusios reikštis tautos sąmonės niekas nebeužmigdyt. Anksčiau ar vėliau per aukas ir kraują turės atgauti savo laisvę ir nepriklausomybę.

Taip pat gerai yra žinoma, kad lietuviai niekuomet neužmirš atplėštos trečios dalies savo teritorijos su sostine Vilnium. Šių dienų pasauliniai diplomatai stengiasi to nematyti, užtušuoti.

Visa tai rodo, kad toli gražu nematyti dar amžinos taikos ir kad visi gyvi klausimai negalės būti palaiduoti, o turės būti išspręsti. Ir ar bus išvengta šiuo atveju karo, kol kas sunku pasakyti.

Iš viso, kas anksčiau pasakyta, aiškėja, kad karas

Bokso rungtynių taktika ir strategija.

O kieme kareiviai glostė „Lakūną“. Jie buvo prisijaukinę jį kareivinėje ir vežiojosi su štabu po frontą.

Vadas, sušaukęs karininkus, tarė:

— Mūsų žvalgai greičiausiai jau žuvo, arba nelaisvėję. Tačiau karvelis „Lakūnas“, kurį nešėsi viršila Zauka, eidamas žvalgybon, grįžo pas mus su pranešimu, ir labai svarbiu pranešimu. Čia vadas jį paskaitė karininkams.

— Mes pasiruoškime žygiui...

Pavakare lietuviai slaptai priėjo prie Uzpenos ir staigiai jį puolę paėmė. Rado ir sužeistus savo žvalgus, kuriems vadas paspaudė rankas ir pagyrė jų sumanymą.

Karas baigėsi. Kareiviai skirstėsi namon. Puskarininko Zaukos krūtinę puošė Vyties Kryžius.

O „Lakūnas“ buvo žuvęs. Jis žuvo skrisdamas iš apkasų pas

vada. Peršautas per širdį lenkų kulkos jis krito žemėn.

J. Dovydaitis.

Kiekvienos bokso rungtyinės pagrįstos taktikos ir strategijos pagrindais.

Bokso rungtynių pasisekimas pareina ne tik nuo fizinio ir psichinio kovotojo pasiruošimo, bet taip pat ir nuo mokėjimo teisingai įvertinti priešą, sužinant silpnąsias ir gerąsias jo puses ir, pasirėmus pastebėtais daviniais, sustatant kovos planą, ir tik po to pradėdant tikrąją kovą.

Kovos taktika susideda iš šių elementų:

1. Priešo iššaukimas smūgiui tikslu atsakyti į tai kontrsmūgiu (daug tikslesniu už gautąjį).

Pas kiekvieną boksininką yra eilė mėgiamų smūgių ir kombinacijų (apsigynimo ir puolimo) atsakyti kiekvienam priešui sudavimui. Norint tai pasiekti ir panaudoti savo naudai, reikia mokėti norimą smūgį pas priešą „iškošti“ (išvilioti). Tai pasiekama šiuo būdu.

a) „Fintų“ keliu, t. y. apgaulingais smūgiais. Dėl aiškumo duodame nedidelį pavyzdį. Vienas iš boksininkų nori iššaukti priešą tiesioginiam smūgiui iš kairės, tam pasiekti jis daro „fintą“ tiesioginiu smūgiu iš kairės: priešas, numatydamas tokį smūgį, atsako tiesioginiu smūgiu į veidą. To ir teikėjo pirmajam boksininkui; jis daro staigų pasisukimą į dešinę ir kerta savo mėgiamuoju smūgiu į jautriausią kūno dalį.

Savaime aišku, kad minėtas atsitikimas yra vienas iš daugelio įvairių įvairiausių kombinacijų. Kuo daugiau pas boksininką šių kombinacijų, tuo aukštesnis jo laipsnis:

b) Kojų „žaidimas“. Šioji priemonė vartojama tam, kad kojų „žaidimu“, greitu jų perstatinėjimu, mes sumažiname priešų akylumą, arba priverčiame jį manyti susilaukti iš mūsų pusės smūgio. Duodame pavyzdį pirmu atveju: vienas iš boksininkų kai kurį laiką, priešui spaudžiant, tyčia atsitraukia atgal, vengdamas kovos. Atakuojas boksininkas tiek pripranta prie dažno priešų pasitraukėjimo, kad visai sutaiko jo kontrpuolimą; todėl pas atakuojantį boksininką puolimas daro mažiau akylesnis bei atsargesnis, ir kūno svoris mažiau pridengtas. „Užmigdęs“ tokiu būdu priešų akylumą, antrasis boksininkas, staiga užuot pasitraukęs atgal, žengia (labai greitu tempu) pirmyn kairiąją koją ir sumaniai puola neprišidengusį priešą.

2. Priešo pažinimas per kai kurių kovos laiką su tikslu jį išnaudoti per likusią kovos dalį.

Priešą galima pažinti iš jo vartojamų mėgiamųjų smūgių, apsigynimo ir daromų klaidų. Pavyzdžiui, žinant priešų paprotį per daug žemai lenktis pirmyn puolant arba pasitraukiant, galima šią

šiandieną dar nėra visai išvengiama, nors šio toks žingsnis jo pavojui pašalinti padarytas.

Kame gi karo priežastys? Argi jos nepašalinamos?

Yra giliai išsaknijusi nuomonė, ypač liaudyje, kad karo priežastimi esą garbės trokštą kraštų valdovai, ypač monarchai. Bet ši nuomonė visai klaidinga. Jei galima būtų ją pritaikinti, tai tik visai atskirais atsitikimais. Mes žinome, kad ir parlamentarinės valstybės, kurių priešakyje stovi tautos rinkti atstovai, išivelia į karus, ir net pačios paskelbia juos kitiems, sutinkant visai tautai. Prie karo vedančių priežasčių yra daug. Viena iš jų, bene svarbiausia ir giliausia priežastis, tai kova už būvį. Kova už būvį, už savo egzistenciją, eina ne tik tarp žmonių, bet ir tarp kitų gyvų ir negyvų gamtos padarų. Kitaip tariant, visa gyvoji ir negyvoji gamta kariauja, kad sudarytų kuo palankesnių sau sąlygų gyventi ir plėtotis. Tvirtesni nugalai silpnesnius, kurie, negalėdami išsilaikyti sau nelygioj kovoje, žūsta, bet už tai sutvirtėja tvirtesni.

Kiekvienas augalas stengiasi prasiskverbti pro kitus, kad daugiau gautų saulės spindulių ir išplėstų

savo šaknis, kad daugiau sutrauktų sau maisto iš žemės.

Dar ryškesnė kova yra tarp gyvų padarų. Mes gerai žinome, jog kai kurie padarai maitinasi ir palaiko savo gyvybę, žudydami kitus. Kiekvieno žmogaus organizme yra tūkstančiai jo priešų, su kuriais pats organizmas kovoja ir priešus nugalai, ir tik sudarius palankioms sąlygoms jie ima viršų, žmogaus organizmas nebeįstengia atsispirti ir turi pasiduoti.

Kuo tobulesnis gamtos padaras, tuo geresnių sąlygų reikalauja savo egzistencijai palaikyti. Kadangi žmogus yra tobuliausias, tai ir jo reikalavimai daug didesni ir sudėtingesni. Be materialinių reikalavimų, jis dar stato ir dvasinius reikalavimus. Jis ieško laisvės savo tikybiniams, tautiškiems ir kitokiems jausmams.

Pirmųjų žmonių gyvenimas buvo labai paprastas. Jo gyvenimas mažai kuo skyrėsi nuo laukinių gyvulių gyvenimo. Maitinosi rinkdamas vaisius, medžiogdamas, žuklaudamas ir kitokiomis gamtos teikiamomis gėrybėmis.

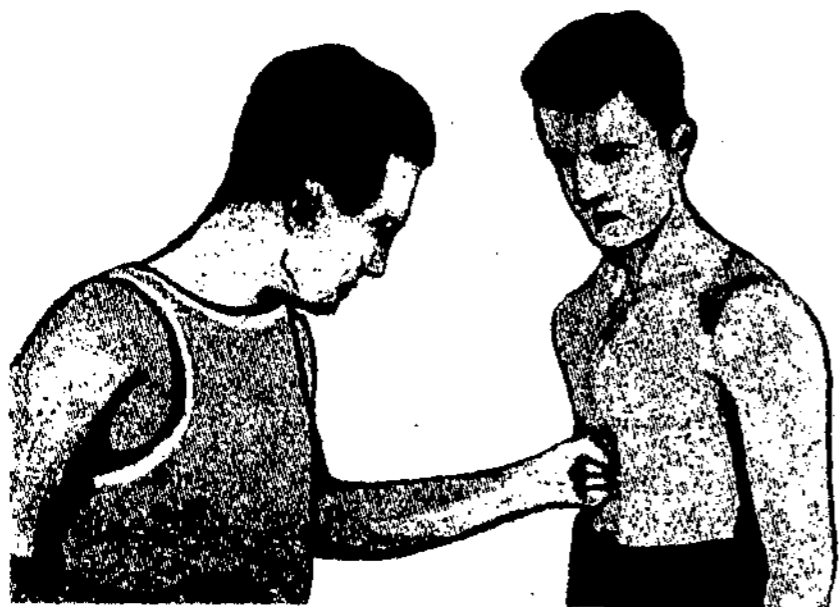
Laikui bėgant iš atskirų giminių susidarė gentys, kurios susitikusios kariavo viena su kita, turėdamos

jo silpnybę puikiai išnaudoti suduodant lemiamą smūgį.

3 Savo energijos taupymas. Mokėjimas taupyti energiją bokse vaidina milžinišką vaidmenį. Labai dažnai pasitaiko bokso praktikoje, kad rungtynes laimi žymiai silpnesnis, techniškai ir fiziškai pasiruošęs boksininkas, vien tik todėl, kad jis neaikvojo savo jėgų ir energijos veltui, kaip kad darė jo priešas. Norint sutaupyti energiją:

a) nereikia įtempti visų savo jėgų visiems daromiems smūgiams, visą jėgą pavartoti tik tokiuose smūgiuose, kurie pasieks savo tikslą; b) reikia vengti vartoti tokius smūgius, kurie negali pasiekti reikiamo tikslo, pavyzd., priešui besiginant; c) bereikalingas tūpčiojimas vietoje, pasilenkimai, sudūrimai smūgių, kaip ir susigrūdimas visu kūnu atmušant priešą — tai vengtini veiksmai, kurie atima boksininkui daug energijos ir jėgų.

4. Mokėjimas priilsinti savo priešą priverčiant jį apgaulingais

Smūgis į dirksnių rezginį.

judesiais ir smūgiais, pasitraukimais, privarginti jį ir laikui baigiantis sustiprinti kovos tempą, padedant ir kūno svoriui.

5. Išnaudojimas prieš nuovargio metu, nes jeigu proga bus praleista, tai jis gali atsigauti ir kova gali būti pralaimėta. Norint patikrinti prieš nuovargį, reikia pastumti jį klinčo metu, tuomet jo pasipriešinimo jėga tuoj parodys jo nuovargio laipsnį.

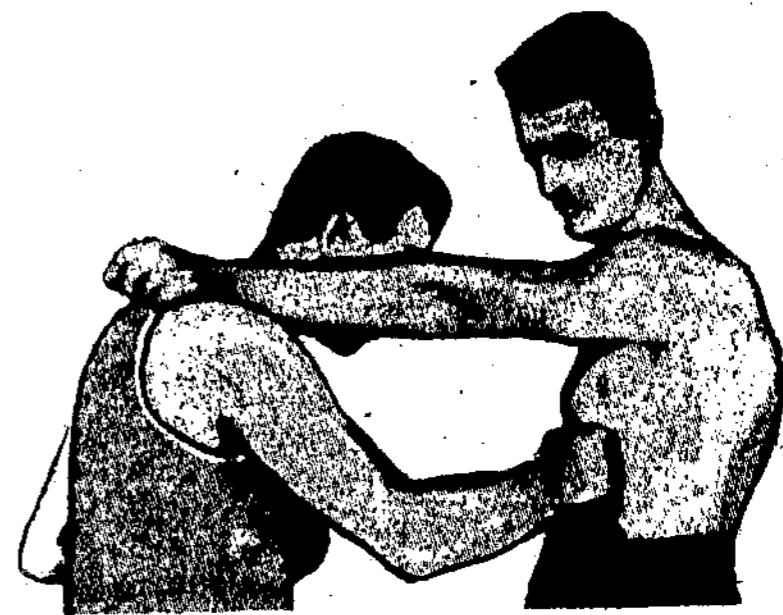
6. Mokėjimas slėpti savo nuovargį. Mokėjimo būdai vaidina labai svarbų vaidmenį rungtynėse. Jeigu priešas pastebės, kad jūs pavargote, jis griebsis visų žygių (priemonių), kad išnaudotų jūsų nuovargį; padidins kovos tempą ir ves vien tik agresingą (atkaklią) taktiką.

Be to, pastebėjęs (patyręs) jūsų smūgio susilpnėjimą, jis ves kovą „smūgis po smūgio“, kas gali baigtis labai liūdnomis išdavomis.

Mokėjimas slėpti nuovargį pasiekiamas šiais būdais: aktyvumo (veiklumo) padidinimas rundo gale ir kovos vedimas didesniame atstume, vengiant artimos kovos, nes priešas infaitinge tučtuojau pajus jūsų nuovargio laipsnį.

7. Gavus stiprų smūgį, prie abejojamos savo savijautos, išeities reikia ieškoti klinče. Kelios tokiu būdu laimėtos sekundės duos galimybės gerai atsikvėpti nuo gautojo smūgio.

8. Gavus labai stiprų smūgį ir suklypus (jaučiant didelį nuovargį), boksininkui reikia stengtis iš-

Smūgis į širdį.

tesėti iki rundo galo. Staiga keltis nereikia, laukti iki „8“ suskaitant, gavus naują (atsikėlus), nors ir silpną smūgį, reikia vėl parpulti ir laukti to paties skaičiaus. Tačiau reikia atminti, kad parpuolimas be smūgio priveda prie diskvalifikavimo.

9. Norint sumažinti prieš aklumą, kartais naudinga apsimesti, kad gavai stiprų smūgį ir siūboji, tokiais atsitikimais, paprastai, priešas puola pirmyn, užmiršęs bent kokį atsargumą. Šis triukas dažnai naudojamas profesionalų boksininkų.

10. Kai priešas „aklai užsidegęs“, nereikia jį apiberti smūgių kruša, nes jie jam nedaro jokios žalos, tik vargina puolantį.

Esant tokių padėtyje puolantčio uždavinys atidengti jį, ir tik vėliau suduoti smūgį į atdarą vietą. Priešo atidengimas paprastai daromas taip; viena ranka atmušti prieš rankas į šalį, o kita smogti į veidą ar kepenis. Darant šią

tikslą viena kitą apiplėšti arba užvaldyti turtingesnes gamtos turtais vietas. Iš atskirų genčių susidarė tautos, kurios, tapusios sėsliais gyventojais, pradėjo sistematiškai ir planingai vesti karą su savo kaimynais. Įvairių tikslų turėjo tie karai: apiplėšti kaimynus, užimti gamtos turtais gausesnes vietas, užimti prekybai ar šiaip susisiekimui upėmis ir jūromis kelius ir galų gale, kad pavergtų kaimynus ir juos išnaudotų. Panašūs karai ėjo visur, kur tik buvo apsigyvenusios tautos.

Augo žmonija, kartu augo kultūra ir civilizacija. Kai kuriuose kraštuose žmonių skaičius tiek padidėjo, kad krašto žemės plotas nebeįstengė išmaitinti savo žmonių. Į pagalbą ateina mažiau apgyventos žemės ūkio šalys. Bet joms už tiekiamus žemės ūkio gaminius reikia kuo nors atsilyginti. Mainu jiems siunčiama pramonės gaminiai. Pramonė ilgainiui pasiekia aukščiausią laipsnį. Išgalėjus technikai, patiekama tiek gaminių, kad jau nebe tiek svarbu jų gaminimas, kiek svarbu jų išpardavimas. Kad pramonė plėstųsi, reikia žalios medžiagos ir žemės turty: anglies, geležies rūdų ir kt. Visos valstybės stengiasi užvaldyti vietas, turtingas žemės turtais ir kraštus,

iš kurių galėtų gauti žalios medžiagos, o ten siųstų savo dirbinius. Be to, kad pramonė galėtų kaip reikia plėstis, būtinais reikia surasti jai pasaulines rinkas, kurios daug priklauso nuo kelių. Svarbu turėti gerą išėjimą į jūras, nes sausžemiu per kitas valstybes prekių gabenimas neįmanomas. Prasideda tarp šalių pramonės ir prekybos konkurencija. Šaliai, neišlaikiusiai konkurencijos, gresia pražūtis. Todėl žūt-būt kiekviena valstybė stengiasi surasti ir užvaldyti išėjimus į jūras, kad turėtų laisvą kelią susisiekti su kitais kraštais. Kyla tarp valstybių griežta kova už turtingesnes vietas ir už išėjimus į jūras. Šiuo reikalu vedamoji valstybių politika ne visuomet baigiasi taika. Dažnai galingesnė valstybė imasi karo priemonių, kad priverstų už save silpnesnę valstybę sutikti su jos statomais reikalavimais. Bet ne visuomet laimėja ir galingesnė valstybė, nes įsimašo kitos, kad neduotų jai per daug išaugti. Kartais susidaro labai komplikotas klausimas, kurį išspręsti gali tik jėga.

(Bus daugiau).

Kpt. Jančys.

kombinaciją, dažnai naudinga stoti kiek nuošaliau nuo priešo.

11. Kiekviename runde reikia didinti spaudimą, tas paprastai paveikia į kovotojo dvasią ir atima jam viltį laimėti.

Kaip jau matėme rungtynių (kovos) strategija remiasi ir pareina nuo savo ir priešo fizinių pajėgų bei kombinacijų įvairumo.

Dėl aiškumo panagrinėsime keletą atsitikimų. Paimkim, pavyzdžiui, aukštą, su ilgomis rankomis boksininką besirungiantį prieš žemą ir tvirtą (fiziškai) kovotoją ir pažiūrėkim, kaip jam reikia elgtis, kad turėtų daugiau šansų laimėti.

1. Didžiausias kairiosios rankos panaudojimas, kuri turi užkirsti visus žemojo boksininko bandymus pereiti prie artimos (suglaustos) kovos.

2. Daugiau šoninio stovio, dėl pailginimo kairiosios rankos.

3. Naudojimas didesnio ir greitesnio kojų žaidimo, kad priešas būtų priverstas vartoti netikslūs smūgius, tuo jį varginant.

4. Rungtynių metu vengti, kol priešas neprivargintas, kovos vad. „smūgis po smūgio“, nes (nereikia pamiršti) smūgis pas jį stipresnis.

5. Griežtai vesti kovos liniją,

kad priešui būtų aišku, jog kova eina netokia, kokia jis nori. Tas pakirs jam viltį ir padidins nepasitikėjimą savimi laimėti rungtynes.

Dabar panagrinėsime priešingą atsitikimą, būtent, kaip reikia vesti kova žemam ir tvirtam boksininkui prieš aukštą ir su ilgomis rankomis boksininką. Visai suprantama, kad žemam boksininkui, su trumpomis rankomis reikia priversti savo priešą vesti kovą greitu tempu; išnaudojant savo fizines jėgas ir privatumus. Tai pasiekama taip:

1. Nuolatiniu savo priešo persekiojimu.

2. Spaudžiant priešą prie ringo kampų ir virvių.

3. Įvedant kovą „smūgis po smūgio“, turint galvoje žemojo boksininko išvermę ir didelę jėgą, palyginant su aukščiu.

4. Aiškiai matant priešo nuovargį, reikia paleisti „darban“ visą energiją, visas jėgas, pereinant nuo „bokso“ prie „kovos“.

Paminėsime dar trečią atsitikimą, kai susitinka du boksininkai fiziškai lygūs, bet vienas iš jų pasižymi dideliu vikrumu. Tokiu atveju visa kova turi būti vedama taip:

1. Veikiama pakaitomis artimoj ir trumpoj kovoj, ilgai nepasiliekant prie vieno ir antro.

2. Panaudojant savo vikriais ir greitais judesiais, būtinai reikia priversti priešą kaip galima greičiau ir daugiau judėti ringe, tuo jį privarginsit.

3. Ginantis sunkumo centras krinta ant susitinkančių smūgių. Turint galvoje didelį boksininko vikrumą, jie visi pasieks tikslą.

Baigiant neprošali bus dar trumpai paminėti šias būtinas kiekvienam boksininkui taisykles.

Detališkai studijuokite kiekvieną smūgį. Mokykitės ne tik smūgių, bet ir kombinacijų iš jų. Grūdinokit ir lavinkit savyje — kantrumą, vyriškumą, staigumą, gudrumą, techniką, išvermę ir valią. Draugiškose rungtynėse „gailėkite“ silpnesnį priešą. Nebijokit stipresnio už save priešo. Išmokite greit ir teisingai įvertinti ir pažinti savo priešą. Taupykite jėgas iki galo. Nepraleiskit progos, kuri gali nulėmti kovos likimą. Pulkit visuomet staiga. Nemuškite priešą per pakaušį, rankas — tas veltui. „Nesvaikit“ nuo trumpo (laikino) laimėjimo.

Jz. J-kis.

(Rašant naudotasi: „Polnyj spravočnik po fizkulture“ Moskva, 1928. Getje, A. i Romm, M. „Anglijskij boks“ Leningrad, 1930 ir periodika).

Jeį esi lietuvis.

*Jeį kardą pakėlei už kilnią idėją,
Už laisvę tėvynės prieš savo skriaudėją,
Tad leisk jį, kad skeltų lyg žaibas mėlynę,
Kad džiaugtų tavimi tauta ir tėvynė.*

*Jeį kardą pakėlei už garbę tėvynės,
Tu bočių garbinga senovę atminęs,
Tad leisk, kad eilėse jis krauju žaibuotų
Ir priešus, kai vieną, nuo tako nušluotų.*

*Jeį esi lietuvis ir myli tėvynę
Ir tau josios meilė sukaustė krūtinę,
Parodyk pasauliui lietuvišką galią
Ir priešų eilėse praskink kardu kelią.*

*Te priešai pažįsta senovės lietuvi,
Te mato pasaulis, kad mes nesugriuve,
Kad mokam mes ginklą rankose valdyti
Ir šalį mūsų brangią tvarkoje laikyti.*

*Jeį esam lietuviai, kovot nebiokim!
Ir drąsiai prieš priešą gausingąį stokim,
Ne skaičius laimėja, bet drąsa karžygių —
Ji priešų kovoje neranda sau luogių.*

*O drasa mumuse juk bočiai paliko,
Tad kelkime kardus, kol ji neišnyko,
Kol kraujas senelių mūsų ayslose teka
Ir drąsa, narsumas krūtinėse šneka.*

*Jeį bočių garbinga senovę atminę,
Mes kardus pakėlėm už brangią tėvynę,
Tai kolei jos laisvės dar šypsos aušrinė,
Atimkim pagrobtą mūsų gimtą sostinę.*

*Jeį sprogo nuo koju ir rankų grandinės
Te sprogsta su trenksmu dar ir nuo krūtinės.
Jeį kardus pakėlėm už kilnią idėją,
Nuvykim ir lenką — grobuonių, skriaudėją.*

Jonas Morkūnas.

Neabejok!

„Nieko nėra negalimo“, — sako Napoleonas. Šis nepaprastas vadas ir karvedys niekad jokių abejojimų neturėjo. Jeį kuris vadas pasakydavo tas ir tas gal galimas, gal ir ne, Napoleonas atkirsdavo: Ne! „Gal“ negali būti. Viskas turi būti galima ir nereikia abejoti“. Ir iš tiesų tas neabejojimas Napoleonui nešė nepaprastus pasisekimus. Jis nukariavo visą Europą. Kada vienoje tvirtovėje buvo apsuptas vienas Napoleono vadas ir jam grėsė pražūtis, Napoleonas pasakė: „Aš jį išgelbėsiu“. Vadai sakė: „Kaip?“ Prie tvirtovės negalima prieiti. Visur ir visur priešai“ Napoleonas atsakė: „Mes keliausime per Alpes“. Ir jis vedė 60.000 kariuomenę, artileriją ir gurguolę tokiu keliu, kuriuo visi sa-

kė: negalima eiti. Ir Napoleono armija keliavo per baisiausias bedugnes, slinko kalnų viršūnėmis, kurias supo debesys. Ir štai jis laimingai perėjo Alpes ir puolė priešą iš ten, kur jis mažiausiai laukė.

Visa pasaulio istorija pilna tokių garbingų žygių, kurie sumanyti ir atlikti be jokio abejojimo. Daugybė didelių mūsų laimėta panašių vyrų, kaip Napoleonas.

Prieš mūsų akis stovi: „Nebijok, ir laimė tau nusišypsos“. Neabejodamas tik gali atlikti sunkiausius žygius, be abejojimo tik nuveiksi visas kliūtis, be abejojimo tik laimėsi visas kovas.

J. Dovydatis.

Kariškas paruošimas ir dainos.

Džiaugiamės mes, jaunuoliai, kad savo pamokų tvarkraštį papildėme dar viena pamoka — kariško paruošimo pamoka! Tai didelė mums laimė, kad iš pat jaunystės dienų mes galime rengtis tinkamai tėvynei patarnauti. Mūsų tėvai sako: „Nebe laikas šuns lakinti, kada reikia medžioti“. Tai, pasakysiu, šventa teisybė. Juk nebebus laiko mokytis tada, kai išgirsime trimito balsą, šaukiantį ginti tėvynę. Atsiminkime ir tai, jog atsarga gėdos nedaro!

Bet, manau, didelis plusas bus mums, jeigu į kariško paruošimo programą dar būtų įvestos dainos. Daina — sielos ramintoja. Ji ugdo mums tėvynės meilę, prikelia iš susnūdimo, pesimizmo. O kad tai faktas, pažiūrėkime truputį į kariuomenę.

Kariuomenė žygiuodama į karo lauką arba šiaip į užsiėmimus, dažniausiai dainuoja. Ir kaip keista atrodo! Karas, patrankų sviediniai žemę ardo, kraujas upeliais teka, žodžiu, liūdnas vaizdas. Tai, rodos, reikėtų rankas ant krūtinės sudėjus verkti ir laukti baisaus galo. Tačiau

karys visai priešingai daro — jis dainuoja! Dėl ko jis dainuoja, kada jam mirtis į akis žiūr? Manau, jog daugelis iš draugų į šį klausimą ras tinkamą atsakymą. Juk karys, užtraukęs dainelę, pamiršta visa, kas jį gąsdintų mirti už tėvynės laisvę, ir su šypsena veide sutinka priešą.

Nemažesnės naudos suteiks ir mums daina. Tik gaila, kad mūsų, jaunuolių, tarpe daina mažai kas domisi. Ir dabar, įvedus pas mus karišką paruošimą, vyrai atgaivinkime mūsų tarpe užsnūdusią dainą! Teišsiveržia iš jaunų krūtinų dainos žodžiai ir skamba po visą apylinkę!

Žinoma, mes vieni, be muzikos mokytojo, nelabai ką galėsime sudainuoti. Užtat kreipkimės prie mokytojo ir prašykime, kad išmokytų dainuoti. O mokytojas, manau, neatmes mūsų prašymo, bet išmoks gražių dainelių. O mokėdami dainuoti, progai pasitaikius, nebeliksime „nebyliais“, kaip dabar dažnai mus vadina žmonės. O tokių progų jaunųjų gyvenime daug pasitaiko. Pavyzdžiui, kiekvieną savaitę yra kariško pasiruošimo pamoka, per kurią dažnai žygiuojame į laukus, už miesto, kur geriau

galime atlikti savo pareigas. Na, ir tada: žygiuojame į laukus — dainuojame; grįžtame namo — dainuojame. Arba vakarais, o ypač vasarą, kada saulutė paskutinį „sūdiev“ sako, einame pasivaikščioti būriais už miesto ir dainuojame. Žodžiu, visur, visur mes dainuojame!

Tad:

Skambėkite dainelės,
Te visi jus girdi,
Ir težino, kad lietuviai
Turi dainių širdį! (L. Gira).

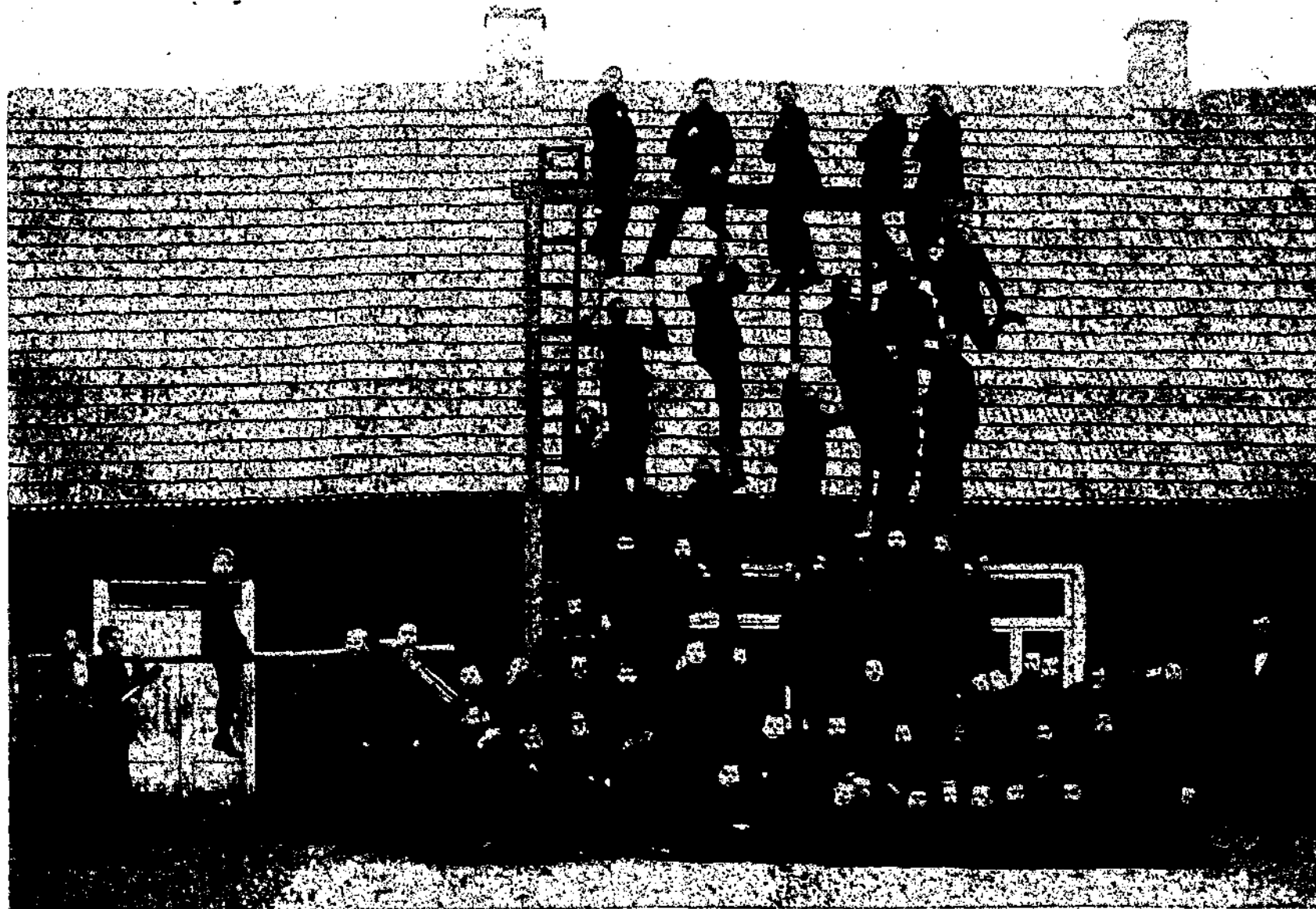
Linkuvos aidas.

Moksleiviai — ugniagesiai.

Vasario 8 d. Alytuje, aukštesn. miškų mokykloje, įvyko svarbus susirinkimas. Mokyklos šaulių būrys tarp kitų klausimų svarstė kovos su gaisrais reikalus. Nutarė įsteigti savo ugniagesių komandą. Mokyklos viršininkas ir būrio garbės pirmininkas p. Ant. Rukuiža pažadėjo padėti moksleiviams įsigyti visų reikalingų įrankių ir aprangą. Komanda susideda iš 14 žmonių, reikalui gi esant ir visas mokom. būrys (arti 50 žm.) eis gaisrą gesinti. Tai bus rimta parama Alytaus ugniagesių komandoms (ulonų pulko ir laisvatorių gaisrininkų draugijos).

Alytaus moksleivių pavyzdys labai gražus. Ugniagesybos srityje esame gerokai atsilikę nuo kitų kraštų. Visoje Lietuvoje priskaitoma arti 150 ugniagesių komandų. Arti 2/3 valsčių ligi šiai dienai neturi priešgaisrinės apsaugos organizacijų ir priemonių. Tik didesniuose miesteliuose yra gaisrininkų komandos, kai kurios grynai žydiškos. Yra miestelių, kur mažai gyvena žydų — ten nėra komandų. Mat, lietuviai kažkaip šaltai žiūri į ugniagesybą, ypač jaučiama daugelyje ugniagesių organizacijų inteligentiškų jėgų trūkumas.

Moksleiviai gali daug padėti ugniagesiams. Kituose kraštuose prie mokyklų steigiamos moksleivių ugniagesių komandos. Jaunieji gaisrininkai gaisro vietoje atlieka dar-

Joniškio vidurinės mokyklos mokinių karinio parengimo pamoka.

bus, nesurištus, su pavojų gyvybei: varo vandenį, nuvalo gaisro vietą nuo rąstų, lentų, skardos ir t. t., apsaugoja išgelbėtus daiktus ir gaisro rajoną. Vėliau iš tokių „ugniagesių aspirantų“ išeina rimti ugniagesių darbuotojai. Tokių „jaunimo vorų“ buvo ir rusų ugniagesių komandose. Man pačiam teko pradėti tarnybą vienoj tokių komandų dar būnant gimnazijos VI klasėje.

Organizuoti komandą nesunku, o nauda tiek savo mokyklai, tiek miestui ar miesteliui bei valsčiui bus tikrai didelė. Apie tai, kaip organizuoti komandą, kaip mokintis kovai su gaisrais, kaip elgtis gaisrui kilus rašo Dom. Siemaška „Gaisrų gesinimo taktikoje“. Ši knyga patartina turėti visų mokyklų bibliotekose. Jinai labai pigi, didelė 295 pusl. gausingai iliustruota ir kainoja tik 2 lt. (su per-

Prie Kauno „Aušros“ berniukų gimnazijos įsteigta meteorologijos stotelė.

Pernai metų rudenį, „Aušros“ bern. gimnazijos mokiniams su ekskursijos vadovu fizikos - chemijos mokytoju Ad. Klemu aplankius Kauno meteorologijos stotį ir vietoje susipažinus su oro tyrimo prietaisais ir reikšme, meteorologijos stoties vadovybei patariant, mokytojo Ad. Klemo iniciatyva, prie „Aušros“ bern. gimnaz. 1929 metų gruodžio mėnesio 16 dieną buvo įsteigta meteorologijos stotelė, „Audra“ pavadinta.

Gabus fizikas - chemikas p. Ad. Klemas, padaręs trumpą įžanginę kalbą, kurioj nušvietė šios mokslo srities svarbą, sutelkė būrį mokinių - savanorių, būsiančių meteorologų, ir kiekvienam jų paskirstė tam tikras pareigas, drauge pareikalaudamas iš jų rimto pasižadėjimo būti sąžiningais pavestame jiems darbe.

Sabonų pr. mok. mokiniai pradeda rikiuotės pratimus.

Pr. mok. mokytojų kūno kultūros kursų gimnastikos numeris, palaipsniškai keliomis eilėmis parodytas.

siuntimu į provinciją 2 lt. 40 ct., registruota banderole 2 lt. 70 ct.).

Išsirašyti knygą, o taip pat gauti visokių nurodymų, žinių ir patarimų galima pas kariuomenės

ugniagesių inspektorių (Kaunas, Gedimino g-vė 15, telefonai: Vyr. Štabas — 87, o netarnybos metu 31 — 38).

Pasenęs moksleivis.

„Meteorologijos mokslas“ — sako p. Klemas, — šandie Lietuvoje yra labai mažai dar išsiskleidęs, viena Kauno stotis nepajėgia tinkamai savo uždavinio atlikti, jai reikalinga sudaryti tam tikra stotelių šeima visuose Lietuvos kampuose, kur teiktų pranešimus Kauno stočiai. Turint platesnių žinių iš kitų Lietuvos vietų, būtų daug lengviau susekti tikresnį oro stovį ir įspėti tikresnes jo būsimas atmainas.

Darbas tas, kurį mes užsibrėžiame, yra gan svarbus ir mums patiems. Gimnazijoj mokydami susipažinsime su meteorologija — fiziniais - gamtos reiškiniiais ne tik teoriškai, bet ir praktiškai. Ta praktika, kurią mes įgysime besidarbuodami mūsų meteorologijos stotelėj, bus reikalinga ir gyvenime. Artimas gamtos ir jos atmainų bei reiškinių pažinimas yra būtinas kiekvienam apsišvietusiam inteligentui. Gamtos ir oro atmainų pažinimas yra ytin svarbus dalykas ir kariuomenės gyvenime, — pabrėžia p. mokytojas, — ypač fronte, kai įvairios kitų nepastebimos gamtos bei oro atmainos gali kuo nors būti naudingos pastebėjusiems, jomis pasinaudojant“.

Dabar mūsų meteorologijos stotelėj yra tiriama ir tam tikrais laikotarpiais tiekama Kauno centrinei meteorologijos stočiai šios žinios: oro temperatūra, debesuotumas, oro drėgmė, kritulių kiekis, atmosferos slėgimas ir debesų kryptis. Specialūs prietaisai gauti iš Kauno centr. meteor. stoties. Taip pat kasdien yra gaunamas meteorologijos biuletėnis, kuris tam tikroje spintelėj iškabinamas koridoriuje, kad mokiniai galėtų sekti visos Europos oro kitėjimus.

Ateity manoma šios srities mokslo — „Audros“ stotelės darbus, kiek jėgos leis, praplėsti, koku nors būdu įsigyjant reikiamų prietaisų ir paruošus pakankamai gabių, dalyko reikšmę ir svarbą suprantančių, mokinių.

Mokinys Jonas Velička.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

Dr. J. Basanavičiaus vardo karo ligoninė.

Šio mėn. 16 d. Kauno šauliai ir skautai suruošė karo ligoninės ligoniams kuklią pramogėlę, kuri prasidėjo 14 val. 30 min. ir baigėsi 18 val. Pirmiausia pulk. leit. Šarauskas, vyr. štabo spaudos ir švietimo skyriaus viršininkas, gražiai ir iškalingai apibūdino mūsų kariuomenės talkininkus šaulius ir skautus, o po jo kalbos šaulių teatro artistai padeklamavo K. Inčiūros „Savanorio dukters“ prologą. Toliau pulk. leit. Šarauskas vėl trumpai kalbėjo apie senovės lietuvių kanklininkus — dainius, kurie garbindavo karžygius ir žadindavo tėvynės meilę, o p. Puskunigis, senas kanklininkas, kanklių tėvu vadinamas, padainavo trejetą senoviškų dainelių, pritardamas kanklėmis; jauna šaulė artistiška padeklamavo Maironio „Oi neverk, matušėle, kad jaunas sūnus eis gintų brangiosios tėvynės“; p. Puskunigis su savo mokiniais kanklininkais paskambino keletą gražių lietuviškų dainelių.

Po trumpos pertraukos skautininkas Kviklys labai gražiai paaikškino, kas yra skautai ir ko jie siekia, o I Kauno skautų vyčių ir vyresniųjų skaučių draugovės, to paties p. Kviklio vadovaujamos, parodė skautų gyvenimo gamtoje vaizdą — iškylą, pajvairintą dainomis, baletu, komedijėle ir kitomis skautiškomis gudrybėmis. Pagaliau šaulių teatro artistai p. p. Jurašūnas, Laumakys ir Genytė puikiai suvaidino komedijėlę „Rami vietelė“, kurią, sekdamas Pivošą, inscenizavo p. K. Jurašūnas.

Žiūrovų buvo pilna salė ir visi liko nepaprastai patenkinti. Vaidinimui pasibaigus, karo ligoninės viršininkas padėkojo šauliams, skautams ir pulk. leit. Šarauskui, kurio rūpesniu buvo surengta ši pramogėlė, suteikusi tiek daug džiaugsmo ir malonumo galėjusiems ją pamatyti ligoniams.

1 gusarų D. L. Etm. K. Jonušo Radvilos pulkas.

Paskaita. Kovo 6 d. agron. Viktorauskas laikė paskaitą „Smulkiųjų ūkio šakų reikšmė Lietuvoje“.

Klausė apie 500 gusarų.

Dekoracijos. Naujai įrengtam karių klubui dailininkai: Lapuchinas ir Žukas piešia dekoracijas. Bus nupiešta šios dekoracijos: kaimo troba, salionas, miškas, miesto gatvė. Pora dekoracijų jau nupiešta ir šauniai atrodo.

V. p. D-s.

2 ulonų D. L. K. Birutės pulkas.

Kinoteatras. Kovo m. 6 d. po ilgos pertraukos, dėl salės remonto, pradėjo veikti kinoteatras.

Be pulko karių, lankosi ir miesto publika. Pirmieji veikalai patiko visiems, ypač, „Torcedoro meilė“. Žinoma, ne

tiek meilė, kiek gražūs nematyti vaizdai: kovos su buliais, kelionės kalnais ir k.

Kovo 9, 10 ir 11 d. — naujas veikalas „Vestuvių maršas“. Tai likimo pašaipa iš žmogaus, kada susiduria sielos meilė su „meile“ dėl „pasogos“. Seansų pradžia 20 val.; kainos nuo 1,50 lt. iki 50 ct. *Mora.*

Sanitarijos Puskarininkų Mokykla.

Kovo 7 ir 8 d. mūsų mokykloje įvyko XV sanitarijos puskarininkų mokyklos laidos egzaminai. Šioje laidoje buvo 31 mokinys. Geriausiai išlaikė eil. Karpis ir eil. Bernotas. Į jaunesnio sanitarijos puskarininkio laipsnį dabar pakelti tik 8; kiti palikti kandidatais ir bus pakelti tada, kai senieji išvažiuos atsargon. Neišlaikė 4 mokiniai. Geriausiai išlaikiusieji gavo po 20 dienų atostogų, gerai — 15 d., patenkinaimai — 10 dienų. Visi paskirstyti į pulkus. Linksmi ir patenkinti išvažinėjo savo tėvelių aplankyti. *B.*

Aviacija.

Aviacijos liktinių puskarininkų ir civilių tarnautojų skolinamosios-taupomosios kasos valdybos rinkimus aviacijos viršininkas paskyrė kovo mėn. 3 d. puskarininkų ramovėje.

Susirinkimą atidarė valdybos pirmininkas kap. Rapšys, pranešdamas padarytas kasos operacijas. Nuo įsikūrimo dienos iki š. m. kovo mėn. 1 d. nuosavų privalomų indėlių įnešta 23.966 lit. ir paskolų išduota 23.986 lit. 36 cnt. Taigi teko pavartoti ir atsargos kapitalą. Per 1929 metus paskolų prašyta 37435 lit., patenkinta gi tik 26.755 litų sumai. Visų prašančių paskolos patenkinti negalėjo, nes mėnesinės prašomos sumos dažnai buvo didesnės, negu įnešamosios. Kas mėnuo vidutiniškai paskolos prašančių būna apie 20 asmenų, maždaug 2.500 litų sumai.

Naujai išrinktos valdybos pirmininkas kap. Rapšys ir slaptu balsavimu išrinkta sekretorius civ. tarn. Jasevičius, nariai: virš. Kairaitis ir civ. tarn. Rimkevičius. Kandidatais liko civil. tarn. Kleinickas, civ. tarn. Dagilis J. ir vyr. pusk. Dydas. *B. B-kas.*

Auto kuopa.

Nors mūsų auto kuopa yra ir maža dalis, bet galime pasididžiuoti, kad neatsilikame nuo kitų dalių. Čia vakarai yra labai retai, nes automobilistai nesirūpina vakarais, bet mokslu. Per ištikus metus mokosi svarbaus ir sudėtingo automobilizmo. Kur tik pažiūrėsi atliekamam laikui, tai pamatysi išsiskleidusį sąsiuvinį arba knygą, žiūri ir mokosi.

Amerikos lietuviai, buvusieji kariai, dirba.

Š. m. „Kario“ 5 nr. rašėme, kad vasario 16 d. New York'o mieste „Lietuvos laisvės sargai“ šaukia savo suvažiavimą. Minimi sargai yra susiorganizavę Amerikoje dar karo metu.

Vėliau jų veikimas buvo aptilęs. Dabar vėl jų štabas atgaivintas ir pradėjo dirbti, nors darbas sunkus. Amerikos Jungt. Valstybės yra didelis kraštas ir sunku išsiblaškiusiems po visą valstybę sargams susirinkti ir sėkmingai dirbti. Bet nežiūrint į tai, ryžosi, kiek galėdami, organizuotai dirbti.

Į „Lietuvos laisvės sargų“ eiles stoja buvusieji Amerikos kariuomenės kariai lietuviai (didžiajame kare), Lietuvos kariuomenės savanoriai ir kiti kariai, ir Klaipėdos sukilėliai.

Vasario 16 d. toks suvažiavimas įvyko. Apie jį platesnių žinių dar neturime, bet iš Amerikos lietuvių laikraščio „Vienybės“ patyrėme, kad per minimą suvažiavimą buvusių Lietuvos ir Amerikos kariuomenių karių suorganizuotas Lietuvos legijonas. Legijonas organizuos visus lietuvius, didžiojo karo veteranus, buvusius Lietuvos ir Amerikos kariuomenėse, Klaipėdos sukilėlius ir Lietuvos kariuomenės savanorius. Laikini paskirtas nacionaliu komendantu Amerikos atsargos kapitonas Dr. Buchneris, nacionaliu adjutantu

Lietuvos savanoris ir Klaipėdos sukilėlis K. Jurgėla, pusrėriu J. Očikas. Vicekomendantais paskirti ats. ltn. O. Šalna, V. K. Milius, Širvinskas ir D. Klinga.

Minimo legijono tikslas pasirūpinti apsaugoti buvusių Amerikos karių lietuvių teises pensijų gavimui ir kitokiais reikalais. Taip pat teikti jiems įvairią pagalbą. Be to, legijonas rūpinsis surinkti žinių, kiek lietuvių tarnavo per didįjį karą Amerikos kariuomenėje ir stengsis išreikalauti jiems patogumų ir teisių. Paskirta komisija paruošti legijono statutą.

Matyt, kad šio legijono tikslai panašūs į mūsų Lietuvos Kariuomenės Savanorių Sąjungos tikslus. Apie Amerikos lietuvių karius yra plačiau parašyta „Savanorio“ knygoje.

Be to, Amerikoje yra „Lietuvių D. L. K. Vytauto Kareivių Draugija“. Ši draugija įsisteigė 1910 m., tuojau pat po Žalgirio kautynių 500 m. sukaktuvių minėjimo. Pirmas susirinkimas įvyko 1910 m. liepos 18 d., V. Nikšos sumanymu.

Ši draugija dar tebegyvuoja ir turi 16.000 dol. vertės turto. Karo metu yra šelpusi Lietuvą. Draugija dalyvavo įvairiose parodose Amerikoje ir 1911 ir 1919 m. užėmė pirmą vietą ir laimėjo dovanas. Be to, aktyviai dalyvauja Amerikos lietuvių gyvenime. Draugijos nariai turi savo uniformą, panašią į karių uniformą.

Praeidami jaunų kareivių apmokymą (6 mėnesius) mokosi per dieną vieną valandą automobilizmo. Vėliau eina į mokomą būrį ir čia vien tik specialybės ir važiavimo mokosi. Baigę mokomą būrį, yra tikri specialistai automobilių ir motociklų srity. Klasėj būdami aiškiai supranta kokia yra atsakomybė už žmogaus gyvybę ir mašiną, nes klasėj aiškiai apie tai aiškinama. Kaip karys už jam išduotą šautuvą atsako, taip automobilistas už mašiną ir jos įrankius, net už mažiausią dalelę atsako. Todėl šoferis turi būti visuomet blaivus, pasiryžęs ne į vakaruškas žiūrėti, bet atsidėjęs dirbti ir visuomet galvoti apie savo specialybę.

4 artilerijos pulkas.

Kovo mėn. 3 d. karininkų ramovėj Vilkaviškio beturčiams vaikams šelpti draugija surengė kaukių balių.

Balius draugija rengė kiekvienais metais ir jų pelną vis tam pačiam tikslui skiria. Vilkaviškiečiai juos noroms lanko ir jais visada būna patenkinti. O kaukių tai visuomet būna daugiau, negu kituose. Ir šiame baliuje buvo publikos ir kaukių, net keliasdešimt. Kaukių buvo ne tik kiekybės atžvilgiu, bet ir kokybės. Visos labai originališkos, tipiškios ir gražios. Dvi geriausios gavo prizus. Nuotaika buvo kuo geriausia. Patys rengėjai savo sąmojumi ir įrengtais patogumais davė publikai progos linksmai vakarą praleisti. Balius rengėjų neapvylė nei publika, nei kaukėmis, todėl, galima tikėtis, beturčių naudai surinko nemaža litukų.

Baigėsi 5 val. ryto.

Šokių vakarėlis. Nieks, tur būt, Užgavėnių dienos be jokių pasilinksminimų ar vakarų nepraleidžia. Tos tradicijos laikosi ne tik civiliai, bet ir kariai, ir kuo nors vakarą pajvairina.

Užgavėnių proga pulko karių klūbe buvo surengtas šokių vakaras. Pirkusieji tą dieną į kino seansą bilietą, galėjo ir šokiuose dalyvauti.

Publikos kaip kino seanse, taip ir šokiuose buvo daug.

Negražus ir bartinas reiškiny.

Nors „Kary“ apie tai jau buvo kalbėta, bet neiškenčiu šiuo klausimu dar kartą neišsitaręs.

Nors liūdna, bet faktas, kad kai kurie puskarininkiai nesidrovi skolinti iš savo valdinių pinigų. Mėgėjai skolintis imasi kartais negražių, tarnyboje neleistinų ir jai žalingų būdų. Štai vienas tokių puskarininkių, pajutęs pas savo valdinį atliekamų pinigų, pradeda prie jo meilintis. Jam net nesiprašant pasiūlo išeiti į miestą pasivaikščioti ar nueiti į vakarėlį pasišokti, o kiek vėliau jau paprašo iš jo paskolinti pinigų. Žinoma, kareivis, patyręs iš tokio „gero“ viršininko tiek nelauktų „malonių“, negi atsakys to menkniekio.

Kitas puskarininkis eina prie tikslo visai priešingu keliu. Pirmiau paprašo paskolinti, o jei ka-

Nuotaika buvo geresnė, negu anksčiau buvusiuos vakarėliuos.

Rikiuot. likt. puskar. egzaminai. Kovo mėn. 5 d. buvo egzaminuojami liktiniai rikiuotės puskarininkiai. Pirmuoju egzaminus išlaikė viršila Januška, kuris gavo beveik už visus dalykus pažymius „labai gerai“ ir tik vieną „gerai“.

Egzaminus laikė 18 puskarininkių.

B. J.

Ryšių batalionas.

Kovo mėn. 11 d. įvyko ryšių bataliono jaunų kareivių priesaika. Visi jaunieji kareiviai ir mokomosios kuopos mo-

Pulko kalvėje.

kiniai, taip pat ir seni kareiviai, su orkestru buvo vedami į šančių įgulos bažnyčią. Jiems buvo atlaikytos pamaldos.

Visas apeigas atliko Karo Techn. štabo kapel. Juška. Po priesaikos bataliono vadas pulk. lt. Voicheauskas jaunus kareivius pasveikino eilinio laipsniu ir palinkėjo sėkmingos tarnybos. Jauniems kareiviams šis pasveikinimas ir linkėjimas giliai įsmigo į jų širdis, o iš jų jaunų krūtinių išiveržė „Ačiū, Tamstai“!

Praėję iškilmės maršu pro bataliono vadą, grįžo į kareivines.

Vyr. pusk. St. Špokevičius.

reivis dėl kokios nors priežasties pasisako neturįs, tada neretai išgirsta iš viršininko: „Neskolini? Na tai aš tave kada nors prigriebsiu!“ Ir tikrai, dažnai stengiasi savo grasinimą koku nors būdu įvykdyti ir kaip nors „prigriebti“.

Negražu, vyručiai! Reikia nuo šio smerktino ipročio atsikratyti! Toks elgesys teršia ne tik pačius kaltininkus, bet meta šešėlį ir ant tų, kurie elgiasi taip, kaip tikriems viršininkams elgtis pridera. Vidaus tarnybos statutas mums sako: „Viršininkas valdiniui esti reikale patarėjas ir užtarėjas“. O mes tokiu savo elgesiu pasirodome savo valdinių išnaudotojais! Toks puskarininkis nustoja savo valdinių visiško pasitikėjimo ir menkas iš jo begali būti viršininkas. Iš kitos pusės šis neleistinas skolinimas gali privesti prie to, kad teks mesti garbingą karo tarnybą ir eiti šunims šeko piauti.

Viršila K-s.

Į Šaulių gyvenimą

Kauno moksleivių šaulių būrys.

Kovo 16 d. 16 val. šaulių salėj įvyko iškilmingas Kauno moksleivių šaulių būrio vėliavos pašventinimas.

Į salę susirinko gražus Kauno moksleivių šaulių būrys. Šaulės — vienos moksleivių, o kitos tautiškais rūbais pasipušusios. Pasigirsta komanda „ramiai“, karo invalidų orkestras groja sutikimo maršą ir į salę įeina kan. J. Tumas, sąjungos viršininkas plk. ltn. Kalmantas, pirmininkas A. Žmuidzinavičius, gen. J. Bulota, plk. ltn. Šarauškas ir kt. Pirmučiausia kan. J. Tumas trumpa savo kalba priminė jaunuoliams-ėms vėliavos svarbumą ne tik lietuvio patrioto akimis žiūrint, bet ir tikinčiojo krikščionio. Sako, vėliava suburia vieningon šeimon krašto gynėjus ne kariauti, bet tik taikai užtikrinti. Priešas, matydamas jėgą, nedrįs krašto pulti. Bet jeigu tektų ir kovon išeiti, tai vėliava bus jūsų vienybės, pasiryžimo ir pasiaukojimo tėvynei simbolis. Po kalbos kan. Tumas pašventina vėliavą. Š. S. centro valdybos pirmininkas A. Žmuidzinavičius, laikydamas rankoj vėliavą, paaiškino vėliavoj įsiūtų ženklų reikšmę. Vėliau įteikia ją moksleivių šaulių būrio v. p.-kui K. Tumui, kuris, priklaupęs, priima ją ir į pirmininko žodžius atsako: „gerbim, budėsim, laimėsime!“ Orkestrui grojant maršą, vėliava iškilmingai pranešama pro šaulių eiles.

Vėliau sąjungos viršininkas plk. ltn. Kalmantas ir pirmininkas A. Žmuidzinavičius sveikino moksleivius šaulius ir linkėjo jiems sėkmingai dirbti tėvynės gynimo, Vilniaus vadavimo ir kultūros darbą. Taip pat prie vėliavos įvyko ir iškilminga šio būrio šaulių priesaika. *Btk.*

Ekskursijos iš Amerikos.

Tenka patirti, kad šiais metais Amerikos lietuviai gausingai rengiasi aplankyti savo tėvynę Lietuvą. Pirmą ekskursiją žada atvykti balandžio 15 d. Mūsų brolius Amerikos lietuvius sutikti ir juos priimti rūpinasi šaulių Sąjunga. Klaipėdos miesto šauliai, kuriems tenka visas ekskursijas, atvykstančias laivais, sutikti ir priimti, jau intensyviai ruošiasi prie šio darbo. Šaulių Sąjungos centras jau įteikė Vytauto Didžiojo komitetui svečių sutikimo ir priėmimo planą ir sąmatą, prašydamas tarpininkauti, kad vyriausybė tai patvirtintų.

Jaunųjų šaulių organizacija.

Prieš kiek laiko prie kai kurių provincijos šaulių būrių susiorganizavo vaikų, daugiausia pradžios mokyklų mokinių, šaulių būriai, kurie dabar jau ir vardą gavo: „jaunieji šauliai“. Jaunuosius šaulių būrius daugumoje organizuoja, globoja ir tvarko mokytojai. Visa rodo, kad jaunųjų šaulių organizavimas yra visiškai pribrendęs, gyvenimo iškeltas reikalas, todėl šaulių Sąjungos vadovybė, turėdama galvoje auklėjamus sąjungos tikslus, jaunųjų šaulių organizavimui ne tik kad pritarė, bet ir greičiausiu laiku pasiryžo tą darbą sutvarkyti: išleisti jaunųjų šaulių organizavimo ir jų tvarkymo taisykles. Kol bus išleistos taisyklės, jauniems šauliams leista veikti skautų organizacijos pagrindais, su šaulišku atspalviu tam darbe.

Marijampolės rinkt. būrių atst. suvažiavimas.

Kovo 9 d. buvo Marijampolės rinktinės būrių atstovų suvažiavimas. Marijampolės rinktinė pasižymi sportu. Du metu paeiliui rinktinė laimėjo sąjungos pereinamąją dovaną — Suomijoj gyvenančio šaulio Marganavičiaus sidabrinį kaušą.

Šaulių moterų uniformos papildymas.

Paskelbta šaulių moterų uniformos papildymas. Dabar moterys turės dėvėti antpetinius trikampus, kaip ir pas vyrus šaulius, kuriuose žymima šaulės dalis ir odinis 3 cm. pločio, be perpetinio diržiuko, diržas.

Rinktinių vadų suvažiavimas.

Kovo 7 ir 8 dienomis buvo visų šaulių rinktinių (apskričių būrių) vadų suvažiavimas. Tartasi organizaciniais klausimais. Pirmą ir antrą dieną suvažiavime lankėsi vyriausio štabo viršininkas gen. štabo pulk. Gerulaitis.

Kovo 7 d. „Mūsų Rytojaus“ ir „Trimito“ redakcijoj rinktinių vadams suruošė vaišes, kaip vyriausiems vadams šaulių spaudos platinimo talką vykinant. Jaukioj nuotaikoj pasidalinta nuomonėmis apie spaudos plitimą provincijoj ir tolimesnius darbo planus ta kryptimi. *a.*

Sporto kronika

Kariuomenės sporto draugijos atstovų susirinkimas.

Vyriausiojo štabo viršininkui leidus, š. m. kovo mėn. 15 d. 10 val. karininkų ramovėje įvyko visuotinis susirinkimas, į kurį atvyko iš skyrių 34 atstovai. Pirmininkavo centro valdybos pirmininkas pulk. Skučas.

Pirmininkas, atidaręs susirinkimą ir perdavęs vyr. štabo viršininko pasveikinimą ir linkėjimus, pranešė apie centro valdybos nuveiktus darbus, kurių svarbiausias buvo kariuomenės sporto rungtynių organizavimas. Revizijos komisijos pirmininkas adm. majoras Gališauskas pranešė apie draugijos kasos būklę. Viskas rasta tvarkoje. Pajamų būta 3700 lt. 78 ct., išlaidų — 811 lt. 95 c., liko šiems metams 2888 lt. 83 cnt.

Skyrių atstovai pranešė apie savo veikimą ir trukdancias veikti kliūtis. Įsidėmėtinas 7 pėst. p. atstovo pranešimas — butegeidėnai sportininkai gerai gyvuoja, su visais rungiasi, visus nugali.

Į valdybą išrinkti: pulk. Dirmantas, pulk. Štencelis, pulk. leit. Vidugiris, adm. majoras Ardickas ir kap. Paura; kandidatais — kap. Pyragius, kap. Šaulys ir kap. Špokevičius.

Į revizijos komisiją išrinkti: kap. Stašaitis, kap. Šurna, kap. Meškauskas; kandidatais — kap. Skaržinskas ir vyr. leit. Tapulionis.

Pagaliau nutarta: 1) nubausti papeikimu 4 art. pulko futbolo komandą už tai, kad ji pernai per futbolo rungtynes savavališkai nutraukė žaidimą, 2) uždrausti visiems laisvai samdomiems tarnautojams ir auklėtiniams dalyvauti kariuomenės sporto rungtynėse kariuomenės pirmenybėms, 3) kariuomenės sporto rungtynių programą atsiųsti į skyrius iki balandžio mėn. 1 d., o dalyvių sąrašus įteikti centro valdybai 2 savaites prieš rungtynes, 4) prašyti kariuomenės vadovybės, kad visiems karininkams būtų privaloma tapti kariuomenės sporto draugijos nariais, ir t. t.

Be to, primtas nario ženklelio projektas.

Lietuvos Futbolo Lyga, norėdama išplėsti mūsų tarpautinių rungtynių ratą, stengiasi užmegzsti sporto ryšius su Vokietija, Danija, Švedija ir Čekoslovakų mėgėjais. Tuo tarpu jau susitarta su Rytprūsių sporto sąjunga dėl 2 tarp-provincinių futbolo rungtynių: š. m. kovo m. 30 d. Eitkūnuose žais Rytprūsiai — Mažoji Lietuva ir rugpjūčio m. 1 d. Kaune žais Rytprūsiai — Didžioji Lietuva.

Mažosios Lietuvos reprezentacinei komandai paruošti, Klaipėdoje jau įvyko dvejios bandomosios rungtynės. Kovo mėn. 9 d. Maž. Lietuvos reprezentacinė komanda žaidė su Klaipėdos rinktine. Pirmąsias paruošiamąsias rungtynes Maž. Lietuvos rinktinė laimėjo rezultatu 5:3.

Kovo mėn. 16 d. Mažosios Lietuvos rinktinė žaidė su Liepojos rinktine. Maž. Lietuvos rinktinę sudarė KSS ir Spielvereinigungo (Lygos) žaidėjai. Šį kartą klaipėdiečiai turėjo daug stipresnį priešą. Latvių komanda buvo beveik išimtinai sudaryta iš „Olimpijos“ futbolo klubo, kuris yra Latvijos futbolo čempionas. Rungtynės įvyko Klaipėdos m. stadione. Rungtynių pažiūrėti buvo prigužėjęs pilnutelis stadionas. Prieš rungtynes Klaipėdos miesto vyr. burmistras Dr. Grabovas pasveikino abi komandas ir įteikė atminčiai latviams dovaną. Latviai irgi dovanojo menišką taurelę. Mūsiškiai, vos pradėję žaidimą, kerta golą, bet, deja, į savo vartus. Tas kiek paveikia į žaidėjus ir padidina jų tempą. 20 min., per susigrūdimą prie latvių vartų, „įspraudžiamas“ ir įtams golas. Pirmam puslaikiui baigiantis, latviai dar kerta golą ir jį baigia 2:1 savo naudai. Antrame puslaiky, tai viena, tai kita pusė turi nežymią persvarą ir labai daug progų. Tačiau latviams pavyksta tik vieną golą įkirsti į klaipėdiečių vartus ir laimėti bendru rezultatu 3:1 ir kornierių santykiu 6:4.

Beje, prietaringi žmonės sako, kad rungtynes nulėmė kiškis... Mat, dalykas toks. Vos pradėjus antrą puslaikį, iš kažkur stadione atsirado zuikis (tikras), kuris viešai pademonstravo savo „bailumo ir greitumo“ gabumus. *Jz.*

Valstybinė komanda: Klaipėdos rinktinė 5:3 (2:2).

Kovo 9 d. Klaipėdoje, kareivinių kieme, įvyko įdomios ir labai gyvos draugiškos futbolo rungtynės tarp minimų komandų. Rungtynių tikslas galutinai nustatyti valstybinės komandos sąstatą.

Žaidimą pradėjus, valstybinė k-da prispaudžia priešą, bet golų nėra. Toliau Klaipėdos rinktinė atsigauja ir sudaro daug pavojingų momentų priešui, bet vis dėlto persvara yra valstybinės k-dos pusėj. 23 min. Chmielevskis kerta gražų golą Klaipėdos rinktinėi. 32 min. Vilimavičius I galva rezultatus išlygina. Toliau 35 min. Igovino atmuštas sviedinys pakliūva tiesiog Chmielevskiui, kuris ir vėl įmuša. Toliau žaidimas prasideda gyvas ir smarkiu tempu — Klaipėdos rinktinė pasiryžusi išlyginti. Puslaikis baigiasi lygiomis 2:2.

Antrame puslaikyje persvara valstybinės k-dos pusėje, bet žymiai mažesnė. 7 minutę vėl Chmielevskis kerta gražų golą priešui. 30 min. valstybinės k-dos bekas Gvildys tolimu smūgiu rezultata padidina. Po 5 min. vėl Chmielevskis kerta nesulaikomą golą Klaipėdos rinktinėi. Toliau ligi puslaikio galo golų nėra. 43 min. iš pasuotės valstybinei kerta gražų golą Šurkus. Rungtynės baigėsi 5:3 valstybinės naudai. Valstybinė susidėjo iš 9 Spielvereinigungo (Oberlygos), 1 LFLS Kauno klubo ir 1 KSS žaidėjų. Klaipėdos rinktinė susidėjo iš 6 KSS, 2 Seminarijos, 1 Spielvereinigungo (Oberlygos) ir 2 Freyos žaidėjų. *Žiūrovas.*

Vokiečiai gerbia savo žuvusius karius.

Šio mėn. 16 d. Vokietijoje buvo tautos gedulo diena (Volkstrauertag). Vokiečių tauta paminėjo savo žuvusius didžiojo karo metu karius. Ta proga kalbamą dieną 13 val. Kauno vokiečių kapinėse (Vytauto prosp.) vietinė vokiečių visuomenė pagerbė žuvusius ir padėjo 4 vainikus, kurių vienas atsiųstas iš Vokietijos su tokiu išpūdingu parašu: „Gruss aus der Heimat (pasveikinimas iš tėvynės)“.

Kariškų patrulių lenktynės.

Kiekvienais metais užsieny įvyksta tarptautinės kariškų patrulių lenktynės su pašliūžomis (ski). Praeitais metais jos įvyko Čekoslovakijoje, o šiemet Norvegijoje, dalyvaujant šioms valstybėms: Čekoslovakijai, Lenkijai, Norvegijai, Prancūzijai, Šveicarijai, Švedijai ir Vokietijai. Dalyvių skaičiumi š. m. rungtynės buvo gausingesnės, negu iki šiol.

Rungtynių pasižiūrėti buvo atvykusi Vengrijos karališkoji šeima ir tūkstantinė žiūrovų minia. Vieną dieną jų skaičius siekė 60.000 žmonių.

Rungtynių programą sudarė: 30 klm. bėgimas grupėmis — jį laimėjo patys šeiminkai — norvegai per 1 val. 19 m. 14 sek. II vietą teko Švedijai ir trečia Čekoslovakijai. Paįvairintą bėgimą su šaudymu 17 klm. distancijai laimėjo irgi norvegas Ole Stenen. Bėgimą 18 klm. (su šaudymu) distancijai pirmoje klasėje laimėjo suomis Valkama per 1 val. 44 m. 53 sek. Šokime su pašliūžomis pirma vietą teko norvegui Studensonui, nušokusiam 51 mtr. Iš viso šokime dalyvavo 113 dalyvių. Įvykusiame šaudymo konkurse į pirmą vietą pateko Norvegija su 115 taškais, II v. Čekoslovakija su 94 tašk. ir III v. Lenkija su 73 tašk.

Po rungtynių sosto ipėdinis nugalėtojams išdalino dovanas. *Jd.*

Kultūros bei švietimo darbas raudonojoje armijoje.

Karo tarnybos metu raudonarmiečiai praeina rimtą politikos ir kultūros mokyklą ir vėliau daugelis iš jų tampa aktyviais valstybės darbininkais mieste ir kaime.

Bendro lavinimosi mokyklų tinklas raudonojoje armijoje kasmet auga. 1929 m. buvo 2.170 minimų mokyklų, o mokinių jose buvo daugiau kaip 391½ tūkst. žmonių. Raudonoji armija tais pačiais metais turėjo 1.404 bibliotekas su 444 tūkst. skaitytojų.

1929 m. pradžioje raudonoji armija turėjo 792 raudonarmiečių klubus, kuriuose buvo apie 7½ tūkst. savarankiškų kuopelių su 141 tūkst. žmonių. Be to, buvo 5½ tūkst. kultūros bei švietimo kuopelių ir iki 18 tūkst. politinių kuopelių kareivinėse. Raudonarmiečių tarpe yra žymiai iš-

plėstas savarankiškas meno darbas. Beveik visose kariuomenės dalyse yra dramos, muzikos, choro ir kt. kuopelės. Visoj SSSR teritorijoje yra 62 raudonosios armijos ir laivyno namai, prie kurių suorganizuoti įvairūs švietimo kabinetai, skaityklos, muziejai, parodos ir t. t.

Raudonojoje armijoje yra labai išsiplėtę sieniniai laikraščiai. 1929 m. buvo daugiau kaip 70 tūkst. korespondentų raudonarmiečių. Sieninius laikraščius leidžia visos kariuomenės dalys ir juose rašo patys raudonarmiečiai. Taip pat yra labai išsiplatinę ir spausdinti laikraščiai, kurių bendras tiražas 1929 m. pasiekė 300 tūkst. egzempliorių. Vieni tik rajoniniai karo laikraščiai 1929 m. gavo iki 600 tūkst. straipsnių ir žinelių iš raudonarmiečių.

Bendrai, raudonoji armija kasmet išleidžia iš savo tarpo nemaža gerai paruoštų darbininkų miestui ir kaimui. („Tass“).

Karo šunes.

Rusų kariuomenė turi mokytojų šunų, kurie vaidina didelį vaidmenį karo metu kautynių lauke. Jie yra įkinkomi į mažiukus vežimėlius, kuriuosna prikraunama šovinių. Tie šunes paleidžiami, ypač tokiais atvejais, kada šovinių pristatymas į apkasus žmonėms yra neįmanomas dėl vietos lygumų. Šį darbą atlieka nedideli, prieš nepastebimi šunes. Jie gali pavežti taip pat ir lengvuosius kulkosvaidžius.

Prancūzai turi tokių karo šunų — sanitarų. Jie vežioja sužeistiesiems įvairių vaistų ir apraišų. Taip pat sueško sužeistuosius ir praneša jų buvimo vietą.

J. Velička.

Latvių karo laivyno stiprinimas.

Latvių krašto apsaugos ministerijos karo laivyno valdyba iškėlė projektą pastatyti krantų apsaugai dar vieną nedidelį nardomąjį laivą. Dabar latviai turi du nardomuosius laivus: „Ronis“ ir „Spidola“ ir tris minų statomuosius laivus bei tralerius: „Virsaitis“, „Viesturs“, „Imanta“.

Didelė ginklų vagystė Vokietijoje.

Vasario mėn. 25 d. nakties metu Leipcige iš sandėlio esančio arti 11 pėst. pulko kareivinių išvogta 1 sunkusis ir 26 lengvieji kulkosvaidžiai, 39 kulkosv. šovinių juostos ir 217 šautuvų. Manoma, kad vogime dalyvavo keletas žmonių ir pavogtiems daiktams išvežti pasinaudoję krovinių automobiliu. Kriminalinė policija daro kratas ir veda stropų tardymą. Spėjama, kad ginklus išvogė kuri nors politinė organizacija; komunistai ar dešinieji radikalai. Greičiausiai tai bus padarę pirmieji, nes tuo pačiu laiku buvo mėginta ir Stolpcuose įsilaužti į ginklų sandėlį. Tačiau vagys buvo pastebėti ir 2 suimti. Suimtieji pasirodė esą komunistų partijos nariai.

„Lenkų tautinio laivyno komitetas“

Prieš du metu įsikūręs „Tautinio laivyno komitetas“ dabar turi jau 560 ratelių su 200.000 narių. Dėl tokio didelio narių skaičiaus, centralinis komitetas pradėjo organizuoti vaivadijų komitetus. Šie pastarieji turės organizuoti apskričių, o paskui valsčių ir kaimų komitetus.

Komiteto tikslas steigti didelį prekybos laivyną. Komitetas kol kas turi nupirkęs tik vieną mokomąjį laivą „Pomorze“.

Nario metinis mokesnis tėra 1 zlotas. Komitetas per užsienių reikalų ministeriją kreipėsi į visus lenkų emigrantus, prašydamas piniginės paramos.

Rusų „Ossoaviachim“.

Rusų priešaviacinio ir priešdujinio apsigynimo draugija „Ossoaviachim“ šių metų pradžioje turėjo apie 4 milijonus narių ir rėmėjų. Tame skaičiuje 36% moterų. Iš 342.000 tikrųjų narių, 74.000 išėjo pernai metais karišką parengimą.

Lenkų Raudonasis Kryžius.

Dabartiniu metu lenkų „Raudonasis Kryžius“ turi 280 savanorių sanitarinius būrius su 60.000 narių. Draugijos lėšomis yra išlaikoma 4 sanatorijos, 5 ligoninės, 20 sanatorijos bei maitinimo punktu, 2 sanitarų mokyklos, 20 „motinos ir vaiko“ namų, 10 rentgeno kabinetų, 3 vaikų vasaros kolonijos ir 4 kultūros švietimo skyrius kariškose ligoninėse.

Graikijoje sprogo kariški sandėliai.

Graikijoje Liosiso mieste iškraunant granatų transportą sprogo 3 sandėliai. Sprogimo metu užmušti 2 karininkai, 10 kareivių ir keletas kareivių mirštamai sužeista.

Kaip kareivėlis Balanė išardė lenko piršlybas.

Senas lenkas vesti nori,
Kaip turtingas gaspadorius.
Ilgus ūsus jis papūtęs
Dailiai čiulba, kaip lakštutė:
— O tu Litva, Litva droga,
Turtinga tu, su pasoga,
O aš biednas, dali Boga,
Ja bez ciebie žyč niemoga!..
Senas pūzras kreivakojis,
Saldžią giesmę pagiedojęs,
Atsistojo, išsižiojo,
Užsimaukšlino kepurę
Ir svajoja apie sūrį,
Apie turtą, apie kraitį,
Apie dailią lietuvaite!..

Tik nežino mosce panie,
Kad čia pat yra Balanė.

(Žiūr. 1 pieš.)

Mūsų panie tartum voras
Prisiartino prie tvoros.
O Balanei to tik reikia —
Šoko jis prieš lenką veikiai.
Ir nutaikęs sunkią buožę
Jam per strėnas smarkiai drožė.

(Žiūr. 2 pieš.)

Sudulkėjo baltas sniegas,
Ir susmuko panie tego
Nužvangėjo akulioriai
Ir pagedo kažkuo oras

(Žiūr. 3 pieš.)

Pasakys jums pats Balanė
Kaip kovojo jis už Anę,
Kaip užpelnė Anės locką.

— O zmluisia, Matko Boska!
O tas lenkas, senas grybas,
Atsimins ilgai piršlybas —
Jis minės jas kožną dieną
Pasigriebdamas už strėnų.

J. Martinaitis.

Mažas skirtumas.

Mokytojas klausia mokinį.

— Pasakyk man, Auguti, kaip vadinasi tie indai, kuriais kraujas iš širdies išteka?

— Artilerija, — ponas mokytojas.

— Ne artilerija, bet arterija, — taisė mokytojas L. J.

Sumaišė pavardę su pareigomis.

1919 m. pradžioj, kai dar nebuvo nustatyti kariški terminai, kai kur ar ginklo pavadinimus ar karių pareigas vadindavo rusiškai. Vienoj provincijos dalių sargybų vedėjai dar tebebuvo kai kurių asmenų vadinami rusiškai „razvodiasčiais“.

Kartą vieną naujoką pastatė sargybon prie sandėlio. Dar tik pirmą kartą jis išėjo sargybon. Sargybos vedėjas naujokui įsakė be jo nieko neprileisti prie sandėlio. Stovi naujokas prie sandėlio ir ištikiškai eina savo pareigas.

Atvažiavo 3 gurguolių vežimai produktų iš sandėlio pasiimti. Naujokas-sargybinis jų iš tolo neprileidžia ir varo šalin nuo sandėlio. Gurguolės kareiviai nusijuokė: „girdi, mes be „razvodiasčiaus“ neiname. Tuoju jis ateis su intendantu ir tu turėsi įleisti“. — Nors ir pats velnias iš pragaro ateitų, aš vis tiek neįleisiu — atkirto sargybinis.

Netrukus atėjo sargybos vedėjas ir liepė atvažiavusius kareivius įleisti, tik, išskyrus juos, daugiau nieko.

— Bet atsiprašau, tamsta! — atsiliepė sargybinis, — jie sako, kad dar kažkoks „razvodiasčius“ ateis.

Juk aš ir esu vadinamas „razvodiasčius“ — atsakė sargybos vedėjas.

— A, atsiprašau, mat, nežinojau tamstos pavardės! — atsiliepė sargybinis, manydamas, kad jo sargybos vedėjo tokia pavardė.

J. Šlikas.

Nauji leidiniai.

BARBARAS RĖKIA eilės. Bronys Raila. Kaunas, 1930 m. 47 psl. Kaina 1,50 ct.

PASIKALBĖJIMAS APIE SIELĄ. Kun. Pr. Būčys. Marijampolė. 1930 m. Kaina 75 ct.

„**ŠVIETIMO DARBAS**“ 1930 m. 1 nr. Mėnesinis švietimo Ministerijos žurnalas.

„**MEDICINA**“ 1929 m. 12 nr. Laikraštis skiriamas medicinos teorijos ir praktikos reikalams taip pat gydytojų profesiniams reikalams.

MOKYKLA ir GYVENIMAS. Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos laikraštis 2 (75) nr.

A. G. Liubič-Košurovas. MEDŽIŲ VIRŠŪNĖSE. Vertė Julija Kiverytė-Navasaitienė. „Dirvos“ b-vės leidinys. Kaunas-Marijampolė. 1930 m. 40 pusl. Kaina 1 lt. Kietais viršeliais 1,25 lt.

Tai graži pasakelė vaikučiams. Veikėjai — medžių paukščiai, kirminai ir žvėreliai. Jie dirba ir rūpinasi kaip žmonės. Genys, voverės pasamdytas, padirba jai ažuolo drevėje namelį. Voverė rengia iškilmingas įkurtuves, į kurias pakviečia savo bičiulius paukščius, kirminus ir driežą.

Vertimo kalba gera. Knygutė gausiai iliustruota ir švariai, gražiai išleista. Patartina būtinai ją įsigyti visoms mokyklų ir kareivių bibliotekoms.

H. Aanrud. VAIKAI. Pasakojimai iš norvegų vaikų gyvenimo. Vertė Pr. Mašiotas. „Dirvos“ B-vės leidinys. Kaunas - Marijampolė. 1930 metai. 122 pusl. Kaina 2 lt. 50 ct., o kietais viršeliais — 2 lt. 85 ct.

H. Aanrud yra žymus norvegų rašytojas. Jo stilius lengvas, gyvas ir linksmas. Todėl jo raštus noroms skaito ne tik Norveguose, bet ir kitur. Pav., daug H. Aanrud'o raštų išversta į vokiečių kalbą. Jo pasakojimai iš norvegų vaikų gyvenimo, išversti į vokiečių kalbą 1910 m. („Jungen“), šiomet sulaukė ir lietuviško vertimo.

Šioje knygelėje yra 13 pasakojimų: 1. Kaip Jonukas ir Mortelė vištą sekė. 2. Amundo pašliūžos. 3. Kaip kepurė ir debesis lėkė aukso parnešt. 4. Senelio pasiuntinys. 5. Į tarnybą. 6. Mortelė. 7. Vagilis ir Meškavilnis. 8. Aleksandras ir Bucefalas. 9. Stolius Šimenos ir sidabrinė lapė. 10. Pelis gyvas ir sveikas. 11. Megstinė ir kailinė kepurė. 12. Lapės. 13. Kazė tryliktoji ir Kazė keturioliktoji. Šiuose pasakojimuose nerasime nuostabių dalykų, kitaip tariant, pasakiško elemento. Atvirkščiai, čia pasakojimai paprastų kaimo vaikučių, piemenėlių, darbai, rūpesčiai ir džiaugsmi, kurie įdomūs ir skaitytini ne tik vaikams, bet ir suaugusiems.

Todėl kalbamą knygelę turėtų būtinai įsigyti mokyklų ir kareivių bibliotekoms.

J. Gobis. TRUMPAS PEDAGOGIKOS ISTORIJOS KURSAS. „Dirvos“ b-vės leidinys. Kaunas-Marijampolė. 1930 m. Kaina 2 lt.

Auklėti vaiką nėra taip paprastas darbas, kaip tatai kam atrodo. Yra net atskiras mokslas, pedagogika, kuri nurodo, kaip reikia auklėti ir mokyti vaiką, kad jis išaugęs taptų tikru žmogumi. Šioje nedidelėje (82 puslapių) knygelėje randame trumpą to mokslo istoriją, su kuria labai pravartu būtų susipažinti kiekvienam inteligentui. Stilius aiškus, lengvas ir kiekvienam suprantamas. Kalba gera.

Ši knygelė mokyklų ir kareivių bibliotekoms tinka.

Prietelius.

Galvosūkio 10 nr. sprendimas.

Rado didelę sumą pinigų puskarininkis, kariškas žmogus — reikia atiduoti jam.

Gerai išsprendė šie asmenys: 1) D. Grigaliūnas, 2) J. Savickas, 3) A. Naruševičius (Av.); 4) j. p. J. Maskaliūnas (KTŠ); 5) v. p. J. Bružauskas (7 p. p.); 6) v. p. A. Oleškevičius, 7) virš. Rakauskas (9 p. p.); 8) gr. M. Antaniškis (4 p. p.); 9) v. p. Lysojevas (gelž. kp.); 10) j. p. P. Peteraitis (Šarv.); 11) B. Rumša (KKDD); 12) Al. Rėza (KT); 13) Ign. Dzikas (Kd.). Iki III. 20. sprendimus priiuntusiems taškus įskaitėme.

Klaidos atitaisymas.

„Kario“ 11 nr. įdėtas galvosūkis 11 nr. vertinamas ne 12 tašk., bet 2 taškais.

I v a i r e n y b ė s.

Auksas Paskutiniaisiais metais aukso gamyboje pirmąją vietą užima Pietų Afrika (53%). Toliau eina Amerikos Jungt. Valstybės, Kanada, Rusija ir t.t. Pagaminto aukso kiekiu įvairios valstybės labai skiriasi. Kasmet pagaminama tiek aukso.

Pietų Afrika	315 tonų
Jungt. Amerikos Valstybės	68 „
Kanada	57 „
Rusija	30 „
Meksika	25 „
Australija	15 „
Japonija	14 „
Britų Indija	12 „
Kolumbija	7 „
Belgų Kongo (Afrikoj)	4 „
Brazilija	4 „
Olandų Indija	4 „
Peru	3,7 „
Čili	3,5 „
Vidur. Amerika	3 „
Ekvadoras	2 „
Rumunija	1 „

Sidabro gamyboj pirmąją vietą užima įvairios Amerikos valstybės (85%). Kiti pasaulio kraštai gamina sidabro daug mažiau. Atskiros valstybės kasmet pagamina sidabro:

Meksika	3253 ton.
Amerikos J. V-bės	1880 „
Kanada	704 „
Peru	585 „
Bolivija	168 „
Čili	94 „
Australija	364 „
Britų Indija	187 „
Japonija	141 „
Vokietija	164 „
Ispanija	87 „
Pietų Afrika	35 „
Čekoslovakija	20 „
Prancūzija	10 „

P a s t a b a: 1 tona — 1000 klgr.

Kokių nukrinta meteorų.

1892 metais vienas rusų leitenantas savo kelionės metu į Grenlandiją atrado didžiulį meteorą, kuris vėliau buvo atvežtas į Filadelfiją (Amerikoj). Meteoro ilgis 3,66, plotis 2,44, aukštis 1,83 metro. Svoris 70 tonų. Jo spalva tamsoka. Susideda iš 92% geležies ir 8% nikelio. Krisdamas įlindo į žemę 2 metrus.

Nepaprastas ežeras.

Rusų geologai Uralų kalnuose atrado iki šiol visai nežinomą ežerą nepaprastų savybių. Jis yra daug gilesnis, negu jo plotumas ir ilgumas. Ežero, prie 122 mtr. platumo ir 215 mtr. ilgumo, gilumas siekia nuo 150 iki 236 metrų. Vandens temperatūra yra 17° aukštesnė už oro temperatūrą.

Redakcijos atsakymai.

J. Maskaliūnui. Galvosūkių negalėjome įdėti.

Eil. V. Januševskio „Žvalgo mirtis“, „Žuvusiems kovoj“ ir „Dujų gamintojai“, St. Smallio „Kareivio „laimė“, A. Vasiliausko „Į Vilnių“, „Kunigaikštis Vaišilga“, K. D. B-is „Po vasario 16“, „Jaunajai Lietuvai“, „Bilinio padėka“, P. Vasiliausko „Artinkimės prie Vilniaus“, Jovaišo „Ažuolo pavesy“, „Jis „drąsus“, J. Ivinskio „Šposai“, „Ant Nemuno kranto“, „Ar gali sumušti butelį“, „Patarlės bei priežodžiai“, „Mislės“, J. Dičiaus „Kareivio „publički“, „Pergalės daina“, „Kova“, „Išjojant“, Kar. A. S. „Ugdykime tėvynės meilę, pažindami senovę“. K. Norvido „Iš gusariško balno“, A. Mensono „Karžygy“, Šliko galvosūkis ir „Tai bent komanduoja“, „Kapitonas“ ir „Korpusas“, J. Ambrozaičio „Tarp pragaro ir dangaus“, „Sargyboje“, P. Gruodžio „Atminimui vyr. ltn. Andriūno“, J. Gaigalo „Karžygiai“, P. S-dos „Drausmės ugdymas mokinių tarpe“, „Kaip „Karys“ Joną pataisė“, Jono V. R. „Sporto reikšmė“, A. Št-go „Išmintingas kareivėlis“, „Trišakė“, „Kareivis ir kaimietis“, A. Tamošausko „Kova“, A. Budgino „Mes kelsim kardą“, J. Sviliaus „Napoleono galybės žuvimas“, K. Kirnos „Mūsų Vilnius buvo ir bus“, „Kareiviškas sapnininkas“, L. Jančiausko piešiniai, M. R. „Spalių 9 prisiminus“ netinka. Nedėsime.

Galvosūkis 12 nr.

(vertinamas 2 taškais.)

Užpildyti visus langelius raidėmis, kad gautūsi kariuomenės dalies pavadinimas, skaitant iš kairės dešinėn.

J. p. Petraitis.

Saugi vieta indėliams. Taupymo dėžutės, Visos bankinės operac.

Lietuvos Koperacijos Bankas
Kaunas, Laisvės alėja 62.
(Savi namai) Tel. 104, 746, 922.

Vien tik ekonominiams sumetimais, neskaitant jau kitų, reikia viską „PARAMOS“ kooperatyvo pirktis „PARAMOS“ krautuvėse. Jos švarios, gražios ir prekės labai higieniška gaminamos (kepymklai) bei užlaikomos. 3

I. Paškauskas, siuvėjas

Mickevičiaus g-vė 26. Telef. 22-13.
Buv. Laisvės alėja 36 nr.

Priimu užsakymus kariškiems ir civiliams rūbams. Darbas atliekamas pagal paskutinę madą. Kainos prieinamos. Duodama išsimokėtina. 9

Kareivi, šauli ir šiaip jau jaunuoli!
Pats skaityk „K A R Y S“
ir kitus ragink jį skaityti.
„KARYS“ metams kainuoja 8 lt., 6 mėn.
— 4 lt., 3 mėn. 2 lt.

Lietuvos Kooperacijos Bendrovių Sąjunga
L. K. B. S.

Centras: Kaunas—Šančiai, Juozapavičiaus prosp. 2 nr.

Pašto dėžutė 218. Telef. 908, 909 ir buh. 910.

Skyriai: Klaipėdoje,
Šiauliuose,
Ukmergėje,
Vilkaviškyje,

Panevėžyje,
Kėdainiuose,
Rokiškyje.

Krautuvės: Panevėžy, Radvilišky ir Šiauliuose.

Dviračiai „France“ ir „Lion of England“.

Prie kiekvieno dviračio tinkami, prikabinami motorai „Owa“, 1 jėgos.

Statybos medžiaga iš pirmųjų rankų:
cementas, skarda, stiklas.

Neužsakinėkite kitur statybos medžiagų, nepatikrinę kainų L. K. B. S-goj ir jos skyriuose.

Karių, šaulių ir moksleivių dėmesiui!

Jau išėjo iš spaudos
KIŠENINIS

KARIO KALENDORIUS

1930 METAMS

ilustruotas, 300 su viršum pusl., su atvaizdais.

Kalendoriuje yra daug įdomių straipsnių ir kiekvienam kariui, šauliui ir moksleiviui — patriotui, kaip būsimam Tėvynės gynėjui, žinotinų dalykų. Be to, yra Vytauto laikų ir dabartinės Lietuvos spalvuoti žemėlapiai, lėktuvų žemėlapiai ir lauko tarnybos statuto sutartiniai ženklai, lentelė apie kulkų bei sviedinių pramušamąją jėgą, duomenys apie pasaulio valstybių kariuomenes, ištraukos iš kai kurių statutų ir t. t.

Pirkti galės: kariai — savo dalyse, šauliai — per savo būrius, o moksleiviai — per mokyklų bibliotekas, kurioms pasiūsti pavyzdžiai.

KAINA: Kariams ir šauliams — 1 lt. (su persiuntimu 1 lt. 25 ct.). Knygynams — 2,40 lt., su kolenkoro virš. kar. ir šaul. — 2,50 lt. (su persiuntimu 2 lt. 80 ct.), knyg. — 4,40 lt.

Sukrauta

Vyr. Štabo Spaudos ir Švietimo Skyriuje (Kaunas, Nepriklausomybės aikštė).